

Vlaams
Parlement

ingediend op **1340** (2017-2018) – Nr. 1
27 oktober 2017 (2017-2018)

Beleidsbrief

Cultuur
2017-2018

ingediend door minister Sven Gatz

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	2
Lijst met afkortingen	5
Managementsamenvatting	6
I. Inleiding	9
II. Strategische en operationele doelstellingen	10
SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn	10
1.1. OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes	10
1.2. OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken	10
1.3. OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent	11
1.4. OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie.....	12
1.5. OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid voeren.....	13
1.6. OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid voeren	15
SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de cultuursector stimuleren	17
2.1. OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken ..	17
2.2. OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de cultuursector	18
2.3. OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren	19
2.4. OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten	21
2.5. OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren	22
SD 3 Investeren in duurzame culturele infrastructuur	24
3.1. OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden.....	24
3.2. OD 2 Een inhaalbeweging maken op vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties	26
3.3. OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur	26
SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt	27
4.1. OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau	27
4.2. OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners	28
4.3. OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau	30
4.4. OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen	30

SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk.....	32
5.1. OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid.....	32
5.2. OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie.....	33
5.3. OD 3 Inzetten op een integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau	34
5.4. OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit	35
SD 6 Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' in een superdiverse samenleving.....	36
6.1. OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's.....	36
6.2. OD 2 De culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep verder uitbouwen	37
6.3. OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursector bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid	37
6.4. OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner	38
SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen.....	39
7.1. OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'	40
7.2. OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties.....	41
7.3. OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en – instellingen actief stimuleren	42
7.4. OD 4 Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten	43
7.5. OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling	43
7.6. OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel erfgoed stimuleren.....	44
SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld	46
8.1. OD 1 Het beleidskader sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering.....	46
8.2. OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen.....	48
8.3. OD 3 De draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal onderzoeken.....	48
8.4. OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid.....	48

8.5. OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding.....	49
8.6. OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen	50
SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke en meetbare doelstellingen stellen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap.	52
9.1. OD 1 De lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren	52
9.2. OD 2 Het KMSKA en het M HKA uitbouwen als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld.....	53
SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en –instrumenten evolueren.....	55
10.1. OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van lokaal cultuurbeleid	55
10.2. OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappings.....	55
10.3. OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en –analyse verder uitbouwen	56
10.4. OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies	56
III. Bijlage 1: koppeling met de begroting	59
IV. Bijlage 2: regelgevingsagenda	64
V. Bijlage 3: overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur ..	69
VI. Bijlage 4: inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof.....	70
VII. Bijlage 5: overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.....	73

LIJST MET AFKORTINGEN

AAVR:	Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering
CAHF:	Contemporary Art Heritage Flanders
CCinC:	Culturele Centra in Cijfers
CiS:	Cultuur in de Spiegel
CJM:	Cultuur, Jeugd en Media
DBNL:	Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren
DKO:	Deeltijds Kunstonderwijs
EBS:	Eengemaakt Bibliotheekstelsel
EU:	Europese Unie
EVA:	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EVC:	Erkennen van Verworven Competenties
FARO:	Vlaams steunpunt voor Cultureel Erfgoed vzw
FoCI:	Fonds Culturele Infrastructuur
ICE:	Immaterieel Cultureel Erfgoed
KBR:	Koninklijke Bibliotheek
KMSKA:	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
KPI's:	Key Performance Indicators
LinC:	Leiderschap in Cultuur
M HKA:	Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen
NTU	Nederlandse Taalunie
PACKED:	Landelijk expertisecentrum voor digitaal erfgoed
PMV:	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
Sisca:	Sector Informatie Sociaal-cultureel volwassenenwerk en Amateurkunsten
SOCIUS:	Steunpunt Sociaal-cultureel volwassenenwerk
UNESCO:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VAF:	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAPA:	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAV:	Vlaamse Auteursvereniging
VBJK:	Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen
VCOK:	Vormingscentrum Opvoeding en Kinderopvang
VEB:	Vlaams Energiebedrijf
VFL:	Vlaams Fonds voor de Letteren
VGC:	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VGT:	Vlaamse Gebarentaal
VIAA:	Vlaams Instituut voor Archivering
VKC:	Vlaamse Kunstcollectie
VKS:	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VLAIO:	Vlaams Agentschap Innoveren & Ondernemen
VPAO	Verticaal Permanent Armoedeoverleg
VRT:	Vlaamse Radio- en Televisieomroep
VVSG:	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

MANAGEMENTSAMENVATTING

Het afgelopen jaar werd er verder gewerkt aan de overdracht van provinciale taken en bevoegdheden. Tegen 1 januari 2018 zal de volledige implementatie van provinciale taken en bevoegdheden rond zijn. Ook de provinciale personeelsleden zullen vanaf dan een plaats krijgen in het organogram van het departement CJM. In dialoog met de ontvangende lokale besturen werden er reeds afspraken gemaakt over de overdracht van 19 provinciale instellingen. Op basis van deze afspraken moet een vlotte overgang tussen beide beleidsniveaus gerealiseerd zijn op 1 januari 2018. De provinciale taken en bevoegdheden worden enerzijds overgenomen door spelers uit het veld, anderzijds door het bovenlokaal cultuurdecreet dat in voege treedt op 1 januari 2020. Voor de jaren 2018 en 2019 is een transitierglement voorzien.

2017 was het jaar waarin de nieuwe vijfjarige periode voor de structurele werkingssubsidies van start ging voor 207 kunstenurganisaties. Conform de strategische visienota Kunsten zal ik er ook in 2018, onder meer via de projectsubsidies en beurzen voor organisaties en kunstenaars, blijven over waken dat de unieke dynamiek, diversiteit en fijnmazigheid van het kunstenuandscape niet in het gedrang zullen komen. In het najaar van 2016 startten de adviescommissie en de administratie met een evaluatie van en enquêtes over de beoordelingsprocedures in het kader van het nieuwe Kunstendecreet. De evaluaties toonden aan dat niet alleen in de uitvoering van de procedures aanpassingen nodig zijn, maar ook in het decretale kader zelf. Vanaf 2018 zullen de remediëringvoorstellen die in 2017 werden uitgewerkt, geïmplementeerd worden.

Op 14 juli 2017 keurde de Vlaamse Regering mijn conceptnota 'Een langetermijnvisie voor aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector' goed. Daarin werden vier speerpunten uitgewerkt: een 'Cultuurbank' (werktitel), een optimaal fiscaal beleid, een Cultuurloket en een beleid m.b.t. cross-sectorale samenwerking. Deze vier beleidsaccenten zullen in het komende jaar omgezet worden in concrete beleidsmaatregelen.

Op 24 februari 2017 werd het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet bekrachtigd door de Vlaamse Regering. In de loop van 2017 volgde een intens traject waarbij de nodige stappen ondernomen werden om de uitvoering van het decreet mogelijk te maken. In mijn strategische visienota Cultureel Erfgoed staan mijn beleidsprioriteiten voor de ondersteuning van Cultureel Erfgoed voor deze legislatuur. Deze zullen mee mijn beslissing over de werkingssubsidies van cultureel-erfgoedorganisaties voor de beleidsperiode 2019-2023 bepalen. Het uitvoeringsbesluit bij het decreet bevat de procedures die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het decreet en de nadere bepaling van de criteria in het decreet. In functie van de erfgoedronde 2019-2023, werd een nieuwe adviescommissie Cultureel Erfgoed en een pool van beoordelaars benoemd. Uiterlijk tegen 1 oktober 2018 zal de Vlaamse Regering beslissen over de werkingssubsidies 2019-2023.

Op 7 juli 2017 heeft de Vlaamse Regering het nieuwe decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-cultureel volwassenwerk bekrachtigd. Het nieuwe regelgevend kader werd in nauw overleg met de Sectorfederatie Sociaal-cultureel werk verfijnd en afgewerkt en zorgde hierdoor voor een breed draagvlak bij het werkveld. Vanaf 15 april tot december 2018 wordt elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie bezocht door een visitatiecommissie die de werking van de eerste jaren van de huidige beleidsperiode zal evalueren. Vanaf 2018 kunnen sociaal-culturele volwassenenorganisaties voor het eerst een aanvraag indienen voor een projectsubsidie met oog op de ontwikkeling van maatschappelijk innoverende praktijken.

Het Circusdecreet dateert van 21 november 2008. De regelgeving dient opnieuw afgestemd te worden met de noden van deze jonge bloeiende sector. De ontwikkeling van het circusbeleid, met het oog op bijkomende mogelijkheden op vlak van creatie en (internationale) spreiding en kansen op ontplooiing en professionalisering, is één van mijn prioriteiten. De eerste tekstvoorstellen zijn gepland voor het voorjaar 2018.

In het kader van het ontwikkelen van een opdrachtenbeleid werd in 2016 een onderzoek aanbesteed naar 30 jaar toepassing decreet kunstintegratie. Ook de Kunstcel maakte een impactstudie over de resultaten van 30 jaar decreet. In 2018 wordt verder gewerkt aan het wijzigingsdecreet kunst in de publieke ruimte. Voor het einde van deze legislatuur leg ik een nieuwe decretale regeling voor aan het parlement.

Wat mijn internationaal cultuurbeleid betreft, blijf ik het principe van 'follow the actor' volgen. Extra middelen in 2018 zullen ervoor zorgen dat ik de kunstenaars meer dan ooit zal kunnen ondersteunen bij voorstellingen en tentoonstellingen in het buitenland. Daarenboven wordt het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap ten volle uitgevoerd. Tevens krijgt de reflectieoefening over de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking in 2018 zijn definitief beslag en worden de resultaten hiervan onder meer verankerd in de beheersovereenkomsten van de betrokken instellingen. Samen met mijn collega uit Nederland bestendigen we op deze manier onze samenwerking en leggen we de basis voor een vernieuwd beleid dat beter aangepast is aan de nieuwe noden in het veld.

Verder werk ik tegen eind 2017 mijn visienota 'Een cultuurbeleid in het digitale tijdperk' uit, die vanuit een langetermijnperspectief een leidraad moet bieden aan de overheid en de culturele sector voor de omgang met digitalisering. Op basis van de visienota zal ik stappen ondernemen teneinde het decentrale ondersteuningsnetwerk m.b.t. digitale cultuur verder vorm te geven en af te stemmen op de noden van de culturele (deel)sector(en).

M.b.t. de culturele bovenbouw is in 2017 het geheel van organisaties, mede op basis van dialoog met de sector, in kaart gebracht, ook in functie van de vraag hoe zij beantwoorden aan de vaak nieuwe noden. Tevens werd een organisatiecoach aangesteld tot begeleiding en verdere verkenning van meerdere opties. Op basis van de resultaten van het geleverde voorbereidende werk door de administratie, de dialoog met de commissieleden in het Vlaamse Parlement en de resultaten van het rapport van de organisatiecoach zal een afgewogen keuze worden gemaakt. Bij het opmaken van het actieplan met de finale keuzes zal rekening worden gehouden met de nieuwe uitdagingen, met het draagvlak voor de operatie op maatschappelijk vlak en met de operaties die reeds zijn uitgevoerd in de vorige legislatuur. Voor zover nodig zal ik ook de nodige decretale initiatieven nemen om aanpassingen te doen.

Het geactualiseerde actieplan gecoördineerd vrijwilligerswerk van einde 2017 zal onderdeel per onderdeel worden uitgevoerd. In overleg met de betrokken collega's bekijk ik hoe een integraal Vlaams Kennis- en expertisecentrum voor vrijwilligerswerk het best wordt uitgebouwd. Een aantal van de opgesomde opdrachten en taken worden voor een gedeelte vandaag opgenomen door vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Dit steunpunt wordt omgevormd tot het expertisecentrum ter zake.

Met mijn ondersteuning lanceert Publiq i.s.m. de museumsector in 2018 de museumpas. Ik voorzie hiervoor een opstartsubsidie van 300.000 euro. Net zoals de UiTPAS zal de museumpas de financiële drempel voor mensen in armoede en/of uit kansengroepen verlagen. Het zal bovendien een boost geven aan de museumbeleving, en voor meer inkomsten voor de musea zelf zorgen.

Tot slot blijf ik ook dit beleidsjaar investeren in duurzame infrastructuur. De reglementering m.b.t. gesubsidieerde infrastructuur werd grondig herzien. In 2017 werden er nieuwe prioriteiten vastgelegd door de Vlaamse Regering voor de periode 2017-2021, namelijk het automatiseren van theatertrekken, de toegankelijkheid van culturele infrastructuur en het energiezuiniger maken van culturele en jeugdinfrastructuur. De middelen voor de prioritaire subsidies werden in 2017 versterkt met 3 miljoen euro aan klimaatmiddelen en 5 miljoen euro aan energieleningen voor het plaatsen van zonnepanelen. Hierdoor kunnen we een grote stap vooruit zetten in het verduurzamen van de infrastructuur en in het reduceren van de kostendruk op de werkingsmiddelen. Voor de gesubsidieerde infrastructuur zijn er in 2018 opnieuw bijkomende klimaatmiddelen voor een bedrag van 5 miljoen euro. De energieleningen worden hernomen voor een bedrag van 5 miljoen euro.

I. INLEIDING

In mijn beleidsnota Cultuur 2014-2019 stelde ik een dynamische cultuurproductie en -participatie voorop. Om dit te realiseren wil ik, vertrekkende vanuit de kracht van de Vlaamse culturele actoren en het publiek, de juiste randvoorwaarden scheppen, kansen bieden en autonomie en ondernemerschap stimuleren. Deze ambitie ligt ook in 2018 aan de basis van mijn beleidsopties.

Mijn cultuurbeleid omvat vijf krachtlijnen: duurzaamheid, innovatie, samenwerking en krachtenbundeling, internationalisering en empowerment en levenslange en levensbrede participatie. Deze krachtlijnen werden in mijn beleidsnota vertaald in 10 strategische doelstellingen die verder geconcretiseerd werden in operationele doelstellingen.

Deze beleidsbrief gaat, net zoals mijn vorige beleidsbrief, verder op deze strategische en operationele doelstellingen. Per doelstelling heb ik aandacht voor de beleidsrealisaties 2017 en de beleidsopties 2018.

Binnen de verschillende strategische en operationele doelstellingen zie ik volgende hoofdlijnen of grote werven voor 2018.

2017 was het jaar waarin de nieuwe vijfjarige periode voor de structurele werkingssubsidies van start ging voor 207 kunstorganisaties. Conform de strategische visienota Kunsten zal ik er ook in 2018, onder meer via de projectsubsidies en beurzen voor organisaties en kunstenaars, blijven over waken dat de unieke dynamiek, diversiteit en fijnmazigheid van het kunstenlandschap niet in het gedrang zullen komen.

Wat decreetgeving betreft, zal 2018 vooral in het teken staan van de voortzetting van de werkzaamheden die een op- of doorstart kenden in 2017. Het betreft de aanpassing van het Kunstendecreet, inclusief het bijhorende uitvoeringsbesluit en draaiboek, op basis van de evaluatie en de remediërvorstellen in 2017, de inwerkingtreding van het decreet Sociaal-cultureel volwassenenwerk en van het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet met bijzondere aandacht voor de beslissing over de werkingssubsidies voor cultureel-erfgoedorganisaties in het kader van de grote erfgoedronde 2019-2023, de opvolging van de gereguleerde boekenprijs, de uitwerking van het bovenlokaal cultuurdecreet, en de uitwerking van de wijziging van het Circusdecreet en van het decreet op de Integratie van Kunstwerken in Overheidsgebouwen.

Verder zullen we volgend jaar werk maken van het omzetten van de conceptnota 'Een langetermijnvisie voor aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector' in concrete beleidsmaatregelen, van een visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk', van de uitvoering van het actieplan gecoördineerd vrijwilligerswerk, van de oefening m.b.t. de culturele bovenbouw en van de opstart van de museumpas.

Tot slot, zal tegen 1 januari 2018 de volledige implementatie van provinciale taken en bevoegdheden rond zijn. De overdracht van de 19 provinciale instellingen, naar ofwel het lokale, dan wel het Vlaamse niveau is volop bezig. Zoals ik altijd heb benadrukt, zullen alle provinciale taken en bevoegdheden worden overgenomen. In afwachting van het bovenlokaal cultuurdecreet, dat in voege treedt op 1 januari 2020, is voor de jaren 2018 en 2019 een transitierglement voorzien, dat de subsidiëring van culturele projecten die het lokale niveau overstijgen waarborgt.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn

- 1.1. OD 1 Strategische visienota kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes

Beleidsrealisaties 2017

2017 was het jaar waarin de nieuwe vijfjarige periode voor de structurele werkingssubsidies van start ging voor 207 kunstenorganisaties.

Vooraf rond één van de drie rondes voor projectsubsidies en beurzen heb ik aangewend om sommige hiaten te dichten in het structureel gesubsidieerde veld: muziekclubs, Limburgse initiatieven en kunstenorganisaties die werken met mensen met een beperking kregen dan ook extra aandacht. Het feit dat ik in ronde drie één miljoen euro extra kon aanwenden, zorgde voor extra zuurstof.

In de beheersovereenkomsten met de 7 Vlaamse kunstinstellingen zijn heldere afspraken gemaakt over de opdrachten en over de gemeenschappelijke en individuele uitdagingen. Daarbij werd o.a. de samenwerking met het brede veld en tussen de instellingen onderling naar voren geschoven (zie SD 9.1.).

De beoordeling van de tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten werd geëvalueerd en geheroriënteerd (zie SD 1.4.).

In 2017 werden de kunstenaarstoelage en de partnerprojecten verder uitgewerkt in het kader van mijn beleid inzake aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector (zie SD 2.2. en 2.3). Ook de doorbraaktrajecten voor kunstenaars werden gelanceerd.

Daarnaast besliste de Vlaamse Regering om vzw Kunst In Huis aan te duiden als organisatie die in de periode 2018-2021 een faciliterende rol zal opnemen tussen kunstenaar en publiek, en die zal werken aan kunstspreiding, publieksverbreding, drempelverlaging voor kunstbeleving en inkomens- en loopbaanondersteuning van de kunstenaar. Tegen eind december wordt er met vzw Kunst in Huis niet alleen een beheersovereenkomst afgesloten, maar ook een overeenkomst met afspraken over de inhoudelijke werking van de kunstkoopregeling (zie SD 2.3.).

Verder werd er een definitieve visie op de aankoopregeling hedendaagse kunst uitgewerkt, rekening houdend met een budgetverhoging van 150.000 euro (zie SD 7.1).

Naar aanleiding van het project afslanking provincies heb ik beslist om voor kunstenorganisaties die, naast een structurele werkingssubsidie op basis van het Kunstendecreet, nog een werkingssubsidie van de provincie kregen deze provinciale toelage voor de hele beleidsperiode (t.e.m. 2021) te continueren.

- 1.2. OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken

Beleidsrealisaties 2017

In het najaar van 2016 startten de adviescommissie en de administratie met een evaluatie van en enquêtes over de beoordelingsprocedures in het kader van het nieuwe Kunstendecreet. De evaluaties toonden aan dat niet alleen in de uitvoering van de procedures aanpassingen nodig zijn, maar ook in het decretale kader zelf.

Na afronding van deze eerste stap, werd in 2017 een optimalisatietraject opgestart via thematische werkgroepen binnen de administratie.

Volgende elementen werden tijdens de projectrondes in 2017 alvast meteen geoptimaliseerd:

- Wat betreft het digitale aanvraag- en beoordelingssysteem werden de aanvankelijk apart functionerende systemen geïntegreerd tot één tool en werden de diverse aanvraag- en beoordelingsvelden aangepast.
- Daarnaast werden een aantal overlappen tussen zakelijk en artistiek advies weggewerkt.
- Het periodiek overleg tussen de voorzitters werd opgestart.
- De adviescommissie Kunsten koos voor een meer transparante communicatiestrategie en maakte haar beknopte verslagen en documenten waar mogelijk beschikbaar via de website van de administratie.

Daarnaast werden ook meer diepgaande ingrepen voorbereid. Het decretaal kader werd zorgvuldig gescreend op de meest dringend aan te passen onderdelen. De komende maanden wordt o.a. verder overleg gepleegd met stakeholders over een andere verhouding tussen artistiek en zakelijk advies, over de aanpassing van het repliek- en verhaalrecht en over de mogelijke invoering van *hearings* bij de beoordeling van werkingssubsidies.

Ten slotte werd de pool van beoordelaars uitgebreid, waarbij er extra aandacht wordt besteed aan die profielen waarvan gebleken is dat er in de adviseringspraktijk een tekort aan is.

Beleidsopties 2018

Vanaf 2018 zullen de remediërvorstellen die in 2017 werden uitgewerkt, geïmplementeerd worden. Na aftoetsing met stakeholders zullen een aantal artikelen in het Kunstendecreet, uitvoeringsbesluit en draaiboek worden aangepast. Bedoeling daarbij is om te komen tot eenvoudigere en transparante procedures, meer coherente en minder complexe adviezen, betere kennisopbouw bij de pool van beoordelaars, een scherpere landschapstekening en een strategische visienota Kunsten en plan- en werklastermindering voor aanvragers, beoordelaars en administratie.

Tevens zal er verder gesleuteld worden aan de digitale tools, de communicatie en afstemming in functie van een efficiëntere aanvraag- en beoordelingsprocedure.

De volgende maanden zal de administratie met het Kunstenpunt en andere stakeholders overleg opstarten ter voorbereiding van een nieuwe landschapstekening.

1.3. OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent

Beleidsrealisaties 2017

Een kunstenaarsloopbaan ontwikkelt zich in verschillende fasen, variabel in lengte en van kunstenaar tot kunstenaar. Ondersteuningsmogelijkheden vanuit het Vlaamse cultuurbeleid zijn er dan ook op gericht om kunstenaars in verschillende fasen van hun loopbaan een duwtje in de rug te geven. Daarbij wil ik aandacht hebben voor de beginnende kunstenaar, voor de kunstenaar die reeds een plaats heeft verworven in het kunstenveld, voor de kunstenaar die op de rand staat van een internationale doorbraak of die reeds internationaal bekend en toonaangevend is, alsook voor de kunstenaar aan het einde van zijn of haar loopbaan.

In 2017 blijft het basisinstrumentarium voor de kunstenaar in de eerste plaats de ondersteuning via projectsubsidies en beurzen (zie SD 1.4.), aangevuld met een aantal flankerende maatregelen. Ik vond het dan ook belangrijk om een subsidie in de lijn van het geadviseerde bedrag toe te kennen aan alle aanvragers van een beurs die de score 'zeer goed' maar ook 'goed' kregen, daar waar ik voor de kunstenuorganisaties meestal enkel middelen kon toekennen indien zij een advies 'zeer goed/zeer goed' kregen.

In juli lanceerde ik de subsidielij n voor doorbraaktrajecten op basis van een experimenteel reglement. Ik voorzag hiervoor een budget van 250.000 euro. De bedoeling daarvan is om kunstenaars de kans te bieden om een doorbraak in het buitenland te realiseren. Een doorbraaktraject kan aangevraagd worden door individuele scheppende kunstenaars die over internationaal potentieel beschikken en waarbij duidelijke mogelijkheden voor middellangetermijneffecten aanwezig zijn. Eind 2017 zullen de eerste subsidiebeslissingen worden genomen.

Daarnaast worden individuele kunstenaars natuurlijk ook ondersteund via de populaire tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten (zie SD 1.4.). Het bedrag hiervoor heb ik fel opgetrokken. Tevens voorzie ik via de aankoopregeling voor hedendaagse kunst (zie SD 7.1.) eveneens een aanvullende financiële ondersteuning voor beeldend kunstenaars.

Om de positie van de kunstenaar te versterken, wil ik ook aandacht besteden aan het statuut van de kunstenaar. De Vlaamse overheid bekijkt momenteel samen met de Franse Gemeenschap en de federale overheid hoe de knelpunten in de regelgeving (o.a. cachetberekening (werkloosheidsreglementering), de zelfstandige activiteit, BTW, personenbelasting) kunnen weggewerkt worden. Er wordt vanuit de Vlaamse en Franse Gemeenschap een gezamenlijke knelpuntenlijst, met voorstel tot aanpassingen, opgesteld. Het zijn echter de federale ministers van Financiën, van Werk en van Sociale Zaken die bevoegd zijn om deze aanpassingen te concretiseren. Cultuurloket (zie SD 2.1.) heeft in dit kader de opdracht om het Kunstenaarsstatuut en de knelpunten nauw te blijven opvolgen en de sector zo goed mogelijk over de regelgeving te informeren.

Beleidsopties 2018

Ook in 2018 blijft het basisinstrumentarium voor de kunstenaar de ondersteuning via projectsubsidies en beurzen en via tussenkomsten voor buitenlandse publieke presentatiemomenten. De verhoging van het budget voor projecten en beurzen in 2018 (zie SD 1.4.) zal ook de individuele kunstenaars ten goede komen.

In 2018 komt er tevens een tweede oproep voor de doorbraaktrajecten.

Verder zal de kunstkoopregeling worden uitgerold (zie SD 2.3.). Dit instrument zal het voor particulieren mogelijk maken om een kunstwerk van een levend kunstenaar op afbetaling aan te kopen bij erkende aanbieders. Deze bijzondere vorm van microkrediet speelt niet alleen in het voordeel van startende en minder kapitaalcrachtige kunstliefhebbers, maar zeker ook van de Vlaamse kunstenaars.

- 1.4. OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 voorziet de begroting van de Vlaamse Gemeenschap 8.071.000 euro aan middelen voor projectsubsidies en beurzen in het kader van het Kunstendecreet. Na herverdeling wordt daar nog een budget van 980.000 euro aan toegevoegd. In

2017 werden er 119 projecten van organisaties betoelaagd voor een totaal van 5.530.300 euro, en 60 projecten van individuele kunstenaars voor een bedrag van 1.661.000 euro. Daarnaast werden er 115 kortlopende beurzen en 29 meerjarige beurzen toegekend aan kunstenaars voor een totaalbedrag van 1.884.400 euro.

Ook de tussenkomsten voor buitenlandse presentatiemomenten werden sterk bevroegd. Aan deze tussenkomsten werden ruim extra middelen toegekend. Binnen de begroting is nu 740.000 euro per jaar voorzien, in plaats van 480.000 euro in 2016. De beoordeling van deze tussenkomsten werd geëvalueerd omdat voorgaande jaren telkens in de loop van het jaar de budgetten uitgeput geraakten. Hierdoor konden initiatieven die in het najaar aangevraagd werden niet meer ondersteund worden. Dit leidde tot een herziening van de beoordelingsprocedure, met een maandelijkse beslissingsronde. Door het budget op voorhand te verdelen over 12 rondes is er ook zekerheid dat er in de laatste maanden van het jaar initiatieven ondersteund kunnen worden.

Beleidsopties 2018

Binnen de perken van de begroting zullen hogergenoemde instrumenten het komende jaar worden verdergezet. Voor 2018 voorzie ik één miljoen euro extra middelen voor projectsubsidies en beurzen in het kader van het Kunstendecreet.

1.5. OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid voeren

Beleidsrealisaties 2017

Met het decreet op de gereguleerde boekenprijs en de inwerkingtreding ervan op 1 juli 2017 werd, conform het Vlaams Regeerakkoord, een belangrijke beleidskeuze van de Vlaamse Regering gerealiseerd. De maximale korting van 10% gedurende de eerste zes maanden na verschijningsdatum moet boekhandelaars en uitgevers toelaten een iets gezondere bedrijfsmarge te realiseren, waardoor ze meer en duurzaam kunnen inzetten op de breedte en diversiteit van het aanbod.

De concrete effecten van de invoering van een gereguleerde boekenprijs zullen van nabij worden opgevolgd. Het startpunt is de nulmeting, die momenteel wordt voorbereid.

Naast de Rechtbank van koophandel zal een specifieke geschillencommissie vanaf het najaar van 2017 klachten over de niet-naleving van de gereguleerde boekenprijs kunnen behandelen.

In de slijpstream van een bijzonder succesvol gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse (najaar 2016) met ongeveer 450 nieuwe Nederlandstalige publicaties in het Duits, lanceerde het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) op de vooravond van de 'London Book Fair' een nieuwe merknaam voor het buitenland, 'Flanders Literature', en een vernieuwde website (www.flandersliterature.be).

In het kader van de Vlaams-Nederlandse reflectieoefening wordt de samenwerking tussen het VFL en het Nederlands Letterenfonds naar de toekomst toe nog verder verankerd door gezamenlijke plannen voor:

- een focus op Frankrijk in 2017 en 2018 via samenwerking met Franse uitgevers en een hele reeks Franse literaire festivals;
- een opvolging van het gastlandschap in Frankfurt met een gefaseerd programma voor Duitsland voor 2017 en 2018 en met een gemeenschappelijke stand van beide letterenfonds op de Frankfurter Buchmesse (editie 2017).

Er werd een principiële keuze gemaakt voor de huisvestingsplek van het nieuw 'Vlaams Huis voor de Letteren'. De ambitie blijft ongewijzigd om via dit huis de

dynamiek, samenwerking en coördinatie binnen het geïntegreerd letterenbeleid te bevorderen.

Het 'Actieplan Leesbevordering', onder leiding van Iedereen Leest en in samenwerking met vertegenwoordigers van andere relevante sectoren, werd in april gepresenteerd in het Vlaams Parlement. In het actieplan zijn een aantal speerpunten en actieterreinen vastgelegd die het mogelijk moeten maken om de komende jaren met de hele sector op een duurzame manier aan leesbevordering te doen en om beleidsmakers te sensibiliseren om meer oog te hebben voor het hefboomeffect van lezen.

In het kader van de overdracht van de provinciale middelen besliste ik om het succesvolle project 'Boekbaby's' onder de naam 'Boekstart' uit te rollen over heel Vlaanderen. Iedereen Leest is de landelijke coördinator. Via dit initiatief wil ik baby's en peuters leren wennen aan boeken en leren houden van voorlezen en later ook zelf lezen.

Wat het geïntegreerd tijdschriftenbeleid betreft, werd tussen het VFL en Folio, de koepelorganisatie van de literaire, kunst- en erfgoedtijdschriften, een driejarige beheersovereenkomst afgesloten. Daarin werden afspraken gemaakt over de aanpak van de gemeenschappelijke uitdagingen in de sector. Hiermee willen we de sector alvast zelf de kans geven om de samenwerking tussen de tijdschriften te verhogen en om samen structurele oplossingen te vinden.

Beleidsopties 2018

Samen met het BoekenOverleg zullen Iedereen Leest en het VFL werken aan de uitrol van het Actieplan Leesbevordering via een geconcretiseerd en jaarlijks aangepast actieplan. In het eerste jaar zal vooral de samenwerking met onderwijs en de bibliotheken verder uitgediept worden, samen met een landelijke uitrol van 'Boekstart'.

Vanuit de commerciële koepelorganisatie Boek.be en in samenspraak met het Boekenoverleg krijgt de generieke boekencampagne in de loop van 2018 een nieuwe start.

Het VFL zal in 2018 de grondige verbouwing en renovatie van het toekomstige 'Huis van de Letteren' aanvangen. De mogelijkheid wordt bekeken om, met het oog op een verdere uitrol van een geïntegreerd letterenbeleid, organisaties zoals Jeugd & Poëzie en Creatief Schrijven een onderdak te geven in het nieuwe Huis van de Letteren.

Verder zal het VFL in 2018 een vlotte overgang van alle provinciale middelen en opdrachten m.b.t. literatuur en lezen vanuit de provincies realiseren, dit in samenwerking met alle betrokken partijen en organisaties in Vlaanderen. Daartoe zal een addendum aan de beheersovereenkomst van het VFL toegevoegd worden.

Met de overdracht van de provinciale middelen voor tijdschriften en de uitwerking van een nieuw reglement voor tijdschriften, wordt vanuit het VFL in samenwerking met Folio een eerste concrete stap gezet naar de implementatie van een geïntegreerd tijdschriftenbeleid.

In het voorjaar 2019 is Vlaanderen uitgenodigd om gastland te worden op de 'Foire du Livre' in Brussel. Het VFL staat, samen met de partners uit het commerciële boekenvak en de VAV, in voor de grondige voorbereiding hiervan in 2018.

Tot slot zal het VFL, samen met het Nederlands Letterenfonds, een ambitieus programma onderzoeken om in 2020 'Nederlandstalige literatuur' onder de

aandacht te brengen in Groot-Brittannië. Doelstelling is om tegen uiterlijk begin 2019 een blauwdruk van het plan te ontvangen.

1.6. OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid voeren

Beleidsrealisaties 2017

Met het oog op de nieuwe beheersovereenkomsten voor het Film-, Media-, en Gamefonds startte ik voor de zomer 2017 gesprekken met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Een betere afstemming van de drie fondsen en aandacht voor goed bestuur staan hierbij centraal.

Daarnaast gaf ik een opdracht aan het departement CJM voor een evaluatie van het domein publiekswerking, enerzijds via een zelfevaluatie door het VAF en anderzijds via een externe evaluatie. Het accent bij de externe evaluatie lag op de verschuivingen in het landschap t.o.v. het Kunstendecreet, het reglement en de beoordelingsprocedure.

De Vlaamse Regering machtigde de vertegenwoordiger van de federale regering om de herziene Europese Conventie voor cinematografische coproducties namens de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest te ondertekenen. De conventie werd op 28 augustus ondertekend. Het Franse ministerie van buitenlandse zaken buigt zich momenteel over de ontwerptekst voor het bilaterale coproductie-akkoord met Frankrijk.

Met het oog op een betere controle en informatie-uitwisseling bij de implementatie van de tax shelter voor de audiovisuele sector, werkte ik verder aan een samenwerkingsakkoord met de andere bevoegde overheden.

In 2017 onderhandelde ik ook verder met de bevoegde collega-ministers van de Franse en Duitstalige Gemeenschap en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel Hoofdstad om te komen tot een nieuw beleid inzake filmkeuring. Gezien de andere overheden geen technologieneutraal systeem beogen, en de onderhandelingen voor de herziening van de Europese richtlijn audiovisuele mediadiensten tussen de Raad, het Europese Parlement en de Europese Commissie nog steeds lopende zijn, besliste ik eerst werk te maken van een aanbevelend systeem voor films vertoond in de bioscopen, dat door alle gemeenschappen wordt gedragen. In een tweede fase kan dit uitgebreid worden naar content verspreid via de omroepen. Via de aankoop van een licentie op Kijkwijzer voor heel België, zullen distributeurs zelf films coderen. Voor films vertoond in de Duitstalige gemeenschap zal een gepaste uitzondering worden bekomen.

Beleidsopties 2018

Tegen eind 2017 moet de nieuwe beheersovereenkomst voor VAF/Filmfonds afgerond zijn. De aanbevelingen van de evaluatie van de publiekswerking worden hierin meegenomen. Rekening houdend met de aandachtspunten die in de studie werden aangehaald, is het doel te komen tot een gediversifieerd filmvertoningsbeleid, met een evenwicht tussen grote en kleinere spelers, met een breed en divers publieksbereik en met aandacht voor regionale spreiding. Voldoende opening en ruimte voor dynamiek en verschuivingen in het landschap zijn belangrijk. Van de grootste structuren, ook genaamd basisstructuren, die VAF ondersteunt verwacht ik, conform de kunstinstellingen, een kwaliteitsvolle voorbeeldwerking en een impact, bereik en relevantie op minstens landelijk niveau. Deze structuren brengen de uitvoering van hun publiekswerking op een excellent niveau, spelen actief in op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen in de filmsector

en hebben een voorbeeldrol inzake goed bestuur, samenwerking en expertisedeling.

Verder zal het VAF in 2018 een vlotte overgang van provinciale middelen en opdrachten realiseren, dit in samenwerking met alle betrokken partijen en organisaties in Vlaanderen. Andere aandachtspunten zijn goed bestuur, dialoog tussen beleidsmakers en de sector (o.a. via een jaarlijks sectormoment in samenwerking met het departement CJM, het VAF en een organisatie actief op het vlak van publiekswerking), aandacht voor scenario¹ en ontwikkeling en het stimuleren van innovatie, experiment en crossmediale content.

In 2018 zal ik, samen met de andere bevoegde ministers, een samenwerkingsakkoord voor de filmkeuring finaliseren, waarop de implementatie kan worden uitgerold.

Tot slot tracht ik in 2018 het bilaterale akkoord met Frankrijk af te ronden en voor te leggen aan het parlement. Ik zal ook de instemmingsprocedure van de herziene conventie voor cinematografische coproducties opvolgen.

¹ Eén van de aanbevelingen uit de Econopolis studie 'Doorlichting van het Vlaams audiovisueel beleid' (2017) was dat er extra moet ingezet worden op ondersteuning bij het schrijven van scenario's. Deze aanbeveling nemen we ook mee naar het Filmfonds.

SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de cultuursector stimuleren

Voor de zomer keurde de Vlaamse Regering mijn conceptnota 'Een langetermijnvisie voor aanvullende financiering en ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector'² goed. Met de conceptnota legt de Vlaamse overheid de basis voor een langetermijnvisie m.b.t. aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap in Vlaanderen. Het doel van de conceptnota is om zoveel mogelijk middelen naar de cultuursector te laten stromen en het marktfalen in het cultuurveld een halt toe te roepen. De conceptnota ambieert ook een ondernemingsinstrumentarium op maat van de cultuursector via een dynamisch netwerk van relevante spelers en maatregelen.

De conceptnota richt zich tot alle individuele actoren en organisaties die voltijds of deeltijds professioneel actief zijn in de Kunstensector (inclusief de film- en letterensector), de sector Cultureel Erfgoed en de sectoren Sociaal-cultureel volwassenenwerk en Circuskunsten.

De uitgetekende beleidslijnen concentreren zich op vier speerpunten: een 'Cultuurbank' (werktitel), een optimaal fiscaal beleid, een Cultuurloket en cross-sectorale samenwerking. De 'Cultuurbank' en een optimaal fiscaal beleid doelen op nieuwe impulsen om meer aanvullende geldstromen naar de Vlaamse cultuursector op gang te brengen. Het Cultuurloket en het beleid m.b.t. cross-sectorale samenwerking zijn eerder flankerende maatregelen.

2.1. OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken

Beleidsrealisaties 2017

Eén van de speerpunten van mijn conceptnota is het Cultuurloket. Cultuurloket vzw heeft tot doel duurzaam ondernemerschap en professionalisering in de Vlaamse cultuursector te bevorderen en toeleiding naar aanvullende financiering te faciliteren. In 2017 werd het traject inzake de transitie van Kunstenloket vzw naar Cultuurloket vzw verdergezet.

Met het decreet van 12 mei 2017 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd heb ik hiervoor de nodige decretale basis gecreëerd. Ik gaf ook een externe opdracht om een set van kwantitatieve en kwalitatieve KPI's op te maken om de werking en impact van het Cultuurloket te monitoren en te evalueren, dit conform de vooropgestelde missie, visie en strategische doelstellingen.

De statuten van Kunstenloket vzw werden aangepast naar de hernieuwde werking van Cultuurloket vzw en werden voor de zomer door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

Mijn administratie werkt nauw samen met het Agentschap Innoveren & Ondernemen (Vlaio), aangezien steuninstrumenten en spelers die onder Vlaio ressorteren ook relevant zijn voor de Vlaamse cultuursector. Dat is zeker het geval voor Flanders DC en de Sociale Innovatiefabriek. Hun inzichten zijn mee opgenomen in mijn conceptnota.

Om een coherent topevenementenbeleid op poten te kunnen zetten, werd een methodologie uitgebouwd die verder zal verfijnd worden in de loop van de pilotfase. Daarnaast werden tijdens het eerste werkjaar van EventFlanders

² De conceptnota is te raadplegen via:
<https://cjsm.be/cultuur/themas/cultuur-en-economie/conceptnota>

criteria bepaald die in overweging worden genomen bij de beoordeling van potentiële topevenementen. Er kwam een shortlist tot stand met mogelijke topevenementen die tijdens de pilootfase als pilootevenement werden gescreend. Op basis van die shortlist voerde EventFlanders verschillende haalbaarheidsonderzoeken uit. Twee liaison officers, die instaan voor de dagelijkse contacten tussen EventFlanders en de betrokken entiteiten, werden aangeduid.

Beleidsopties 2018

Tegen eind 2017 zal er een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten worden met Cultuurloket vzw. Cultuurloket krijgt hierbij een specifieke missie en visie met nieuwe strategische en operationele doelstellingen. Het Cultuurloket moet immers de aanwezige knowhow m.b.t. de Kunsten uitbreiden naar Cultureel Erfgoed, het Sociaal-cultureel volwassenenwerk, de Circuskunsten en de Amateurkunsten met professionele doorgroei-ambities. Voor deze uitbreiding voorzie ik een bijkomend budget van 1 miljoen euro. Er zullen ook duidelijke afspraken worden gemaakt met andere spelers in het veld (i.h.b. Flanders DC, Scwitch), om overlapping te vermijden, maar ook en vooral om helderheid te creëren in de doorverwijzing.

De dienstverlening vanuit het Cultuurloket zal eerstelijns zijn en zich onderscheiden van de meer doorgedreven tweedelijnsdienstverlening van private dienstverleners. Het eerstelijnsadvies door Cultuurloket zal concreet betrekking hebben op zakelijk-juridische aspecten (bv. kunstenaarsstatuut), aanvullende financiering en strategisch management. Het Cultuurloket zal activiteiten organiseren en daarvoor externe private specialisten aantrekken. Ook is het nodig om vragen uit de sector te matchen met externe dienstverlenende experts. Het is niet de bedoeling dat het Cultuurloket marktverstrend optreedt.

In het kader van de Vlaams-Nederlandse samenwerking wil ik ook een nieuwe versie van LinC (Leiderschap in Cultuur) steunen, waarbij de universiteiten van Utrecht en Antwerpen de handen in elkaar slaan om een experimenteel cultureel leiderschapsprogramma gezamenlijk vorm te geven op Nederlandse en Vlaamse bodem. Dit programma zal extra professionalisering in de instellingen die aan dit traject deelnemen als resultaat hebben, en heeft ook als doel een hele nieuwe generatie Vlaams-Nederlandse culturele leiders te vormen. Het Cultuurloket zal het leiderschapsprogramma opvolgen om aandacht voor leiderschap duurzaam in haar werking te verankeren.

Vanuit mijn bevoegdheid Media zal ik, in overleg met de bevoegde collega-ministers, ook werk maken van een actieplan en overlegplatform gaming en van een integraal begeleidingstraject ten aanzien van gamebedrijven.

Tot slot wordt tijdens het komende werkjaar de methodologie voor het topevenementenbeleid verder verfijnd en start EventFlanders met het verzamelen van alle informatie voor de bid databank. Hierin wordt alle relevante informatie opgeslagen m.b.t. transport, veiligheid, media, venues en accommodatie, wetgeving, etc. Het aansturingscomité stelt een select aantal potentiële topevenementen voor aan de Vlaamse Regering. Bij goedkeuring werkt EventFlanders aan de opmaak van het biddossier.

2.2. OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de cultuursector

Beleidsrealisaties 2017

Naast meer samenwerking tussen culturele organisaties onderling, zet ik binnen mijn beleid inzake aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap ook in op cross-sectorale samenwerking. Na overleg met de culturele sector lanceerde ik

voor de zomer een experimentele projectoproep om innovatieve partnerprojecten te ondersteunen. De eerste oproep voor partnerprojecten werd inmiddels gelanceerd met als thema 'over de muur kijken' waarbij ik de cultuursector uitnodig de grenzen met andere disciplines te onderzoeken en over te steken. Ik heb er bewust voor gekozen om breder te gaan met de experimentele oproep dan voorzien was binnen het Kunstendecreet, door de oproep buiten het Kunstendecreet te plaatsen en ook de sectoren van het Sociaal-cultureel volwassenenwerk, de Circuskunsten en Cultureel Erfgoed dezelfde kansen te geven.

Beleidsopties 2018

De eerste subsidiedossiers voor innovatieve partnerprojecten zullen effectief nog van start gaan eind 2017. Met het oog op een tweede oproep in 2018 zal ik aan mijn administratie de opdracht geven om de eerste oproep te evalueren. Op basis van deze oproepen zal dan bekeken worden of en op welke manier er een duurzaam decretaal kader voor innovatieve partnerprojecten voor de cultuursector kan worden gecreëerd.

2.3. OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren

Beleidsrealisaties 2017

Naast het Cultuurloket en cross-sectorale samenwerking zijn de 'Cultuurbank' (werktitel) en een optimaal fiscaal kader twee andere speerpunten uit mijn beleid inzake aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap.

De evaluatie van de impact en de werking van CultuurInvest heeft uitgewezen dat de cultuursector nood heeft aan een eigen aanpak, aangezien haar financieel DNA aanzienlijk afwijkt van dat van de traditionele economische sectoren. Een eigen aanbod, gaande van rentevrije en rentearme microkredieten tot risicokapitaal op maat van de cultuursector, is nodig om cultureel ondernemerschap te versterken. Om hieraan tegemoet te komen, werden in 2017 de fundamenten gelegd van de nieuwe 'Cultuurbank'. De 'Cultuurbank' zal geen nieuwe fysieke bank zijn noch een doorstart van CultuurInvest, maar een netwerk, een alliantie van financieringspartners om financiële producten op maat van de cultuursector beter te ontsluiten, om zo het marktfalen in de cultuursector aan te pakken. Het aanbod van de 'Cultuurbank' omvat ook een kunstkoopregeling (zie ook SD 1.3.).

De Vlaamse overheid wil voor de 'Cultuurbank' voor kredieten boven 100.000 euro, namelijk voor risicokapitaal in de Vlaamse commerciële creatieve economie, een beroep doen op ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV). In afwachting van de 'Cultuurbank' werd de overeenkomst met PMV met een jaar verlengd en werd de opdracht beperkt tot de reguliere opvolging en financiering van lopende en nieuwe dossiers.

Via een openbare oproep heb ik beslist om naast PMV een tweede Vlaamse financieringspartner, professioneel actief in het verstrekken van microkredieten in een non-profit omgeving, aan te stellen om mee als partner binnen de 'Cultuurbank' een financieringsaanbod voor de Vlaamse cultuursector uit te bouwen. De nieuwe partner wordt gezocht via een openbare oproep met mededingingsprocedure waartoe ik de marktbevraging al opgestart heb.

Eind 2016 besliste de federale regering, mede op vraag van de gemeenschapsministers van Cultuur, om de tax shelter voor film uit te breiden

naar de podiumkunsten.³ In 2017 werd de wet effectief van kracht. Met het federale niveau werd goed samengewerkt om de tax shelter podiumkunsten tot stand te brengen. Op onze vraag werd de regelgeving ook bijgestuurd (bv. aanpassing genres, verlenging termijn voor de in aanmerking komende uitgaven, uitbreiding tot vzw's).

Tot eind september werden in Vlaanderen reeds 115 aanvragen tot erkenning van een podiumwerk ingediend. De eerste dossiers wijzen erop dat de podiumkunsten klaar zijn voor deze nieuwe vorm van aanvullende financiering. Zowel commerciële als niet-commerciële grote en kleine spelers hebben hun weg gevonden naar de nieuwe maatregel voor de podiumkunsten.

Filantropie en (bedrijfs)mecenaat zijn in Vlaanderen nog niet echt ingeburgerd. Zowel de mogelijkheden en implicaties ervan als het profiel van de gever aan cultuur zijn te weinig gekend. Daarom gaf ik een opdracht voor een onderzoek naar een geefbeleid in Vlaanderen⁴ met aandacht voor de boekhoudkundige en fiscale basiskennis van giften en mecenaat in een culturomgeving en een profielschets van de Vlaamse gever aan cultuur. Uit dat onderzoek blijkt dat er voor de Vlaamse cultuursector veel onaangeboord potentieel is.

De grootste hefboom om tot een performant geefbeleid voor cultuur te komen ligt bij het optimaliseren van het fiscaal kader voor bedrijfsmecenaat. Aangezien dit een federale bevoegdheid is, bundel ik de krachten met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap om hierover in overleg te gaan met het federale niveau. De technische werkgroep rond het thema van cultuurmecenaat in het kader van de Interministeriële Conferentie voor Cultuur gaat na hoe het huidige systeem van de fiscale aftrekbaarheid van giften verbeterd kan worden en hoe het cultureel mecenaat bevorderd kan worden, zoals bijvoorbeeld door de vereenvoudiging van de erkenningsprocedure en het creëren van een helder juridisch kader.

Beleidsopties 2018

De 'Cultuurbank' zal de volgende maanden verder uitgewerkt worden, met ook aandacht voor een onderzoek naar staatssteun. Eens de marktbevraging voor de tweede partner rond is, zal mijn administratie een selectieleidraad opmaken die zal resulteren in een definitief bestek. Daarnaast zal ik met PMV verdere gesprekken voeren om tot een duidelijke afbakening te komen in de werking van de twee spelers. De partners binnen de 'Cultuurbank' zullen een culturele financieringsmix uitwerken die afgestemd is op de noden in het cultuurveld, en dat gaande van rentevrije microkredieten voor individuele spelers tot rentedragende en risicodragende leningen en/of kapitaalparticipaties. De rente zal variëren al naargelang het risico en de gehanteerde risicopremie. In dit kader zal ook de kunstkoopregeling verder uitgewerkt worden, dit in nauw overleg met de partner voor de microkredieten en met de vzw Kunst in Huis (zie SD 1.1.).

Dit alles zal resulteren in samenwerkingsovereenkomsten met de partners. De 'Cultuurbank' zal in de loop van 2018 operationeel zijn.

Aangezien het instrument van de tax shelter voor de podiumkunsten nog nieuw is en zowel commerciële als niet-commerciële spelers dit instrument gebruiken, is een nauwe opvolging en permanent overleg met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap en met het federale niveau belangrijk. Ook is het belangrijk knelpunten tijdig te melden en in overleg met de federale overheid oplossingen te

³ De uitbreiding van de tax shelter naar de podiumkunsten werd geregeld met de Wet van 25 december 2016 houdende de vrijstelling van inkomsten die worden geïnvesteerd in een raamovereenkomst voor de productie van een podiumwerk' (Belgisch Staatsblad 17 januari 2017).

⁴ Dit onderzoek is te raadplegen via:

<https://cjsm.be/cultuur/themas/aanvullende-financiering/geven-aan-cultuur-vlaanderen>

zoeken. Zo zal, naar aanleiding van de verlaging van de vennootschapsbelasting, in de tax shelter wetgeving de fiscale vrijstelling voor de investeerder aangepast worden. Met het oog op een goede controle en informatie-uitwisseling bij de implementatie van de tax shelter, zal ik aan een samenwerkingsakkoord werken met de andere bevoegde overheden.

Een ander aandachtspunt m.b.t. fiscaliteit is de hervorming van de regeling van de inbetalinggeving van kunstwerken (zie SD 7.1.). Daarnaast wil ik ook met federale collega's de mogelijkheden bekijken om een fiscale regeling uit te werken om mecenaat voor beeldende kunsten te stimuleren. De volgende maanden moeten deze plannen concreter worden.

Geïnspireerd door het Nederlandse initiatief 'Cultuur, daar geef je om'⁵ wil ik het onbenutte fundraising potentieel in Vlaanderen mobiliseren door in te zetten op acties op het vlak van sensibilisering, om op deze manier het 'geven aan cultuur' te stimuleren en wat al bestaat aan fiscale instrumenten meer zichtbaar te maken. Daarnaast zal ik, via een samenwerking tussen mijn administratie, de cultuursector en een Vlaams expert in fundraising, een vormingstraject 'Het Atelier' aanbieden aan spelers uit het cultuurveld die een fundraisingbeleid willen ontwikkelen. Concreet zullen 100 organisaties (zowel groot als klein en sectorbreed) de kans krijgen deel te nemen aan een fundraising traject. Ik verwacht wel van elke deelnemer een investering van zowel tijd als middelen.

2.4. OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten

Beleidsrealisaties 2017

2017 was het eerste jaar waarin gesubsidieerde organisaties in het Kunstendecreet moesten starten met het traject om tegen 2021 volledig te voldoen aan het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2015 inzake de principes van goed bestuur. In de beheersovereenkomsten met de 7 kunstinstellingen werden een aantal afspraken en verplichtingen in het kader van goed bestuur opgenomen. De instellingen zijn verplicht om hieraan tegen uiterlijk 30 juni 2019 te voldoen.

Eind 2016 werden de statuten van de Filharmonie vzw en Brussels Philharmonic aangepast, conform de principes van goed bestuur. Ook aan de statuten van de Singel, M HKA, VAF en Kunsthuis werden de nodige wijzigingen aangebracht. Tot slot werd ook het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren aangepast. Belangrijk gevolg van deze aanpassingen is dat naast de zeven door de overheid benoemde bestuurders ook vier onafhankelijke bestuurders aangetrokken moeten worden, die op hun beurt moeten beantwoorden aan de nog ontbrekende profielen.

Conform het nieuwe decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-cultureel volwassenenwerk, zullen sociaal-culturele volwassenenorganisaties in het zakelijk luik van hun beleidsplan moeten aantonen dat ze de principes van goed bestuur toepassen. In het uitvoeringsbesluit bij het decreet wordt de toepassing van de principes van goed bestuur verder geconcretiseerd in beoordelingscriteria. Ook tijdens de visitaties in het derde jaar van elke beleidsperiode, moeten de organisaties aantonen hoe ze deze principes toepassen, waar ze verder in willen groeien en welke initiatieven ze daartoe nemen.

⁵ <https://www.daargeefjeom.nl/>

Ook in het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet is bepaald dat organisaties de principes van goed bestuur moeten toepassen. De principes zijn nader bepaald in het uitvoeringsbesluit. Het uitvoeringsbesluit voorziet daarbij een overgangperiode waarin de organisaties tot het einde van de beleidsperiode de tijd krijgen om de nodige aanpassingen door te voeren. Deze overgangperiode geldt niet voor de cultureel-erfgoedinstellingen.

Beleidsopties 2018

In 2018 zullen kunstorganisaties voor het eerst rapporteren in hoeverre zij voldoen aan de principes van goed bestuur, en hoe zij hier verder zullen aan werken. De administratie zal hen voor het eerst screenen over deze voorwaarden. Organisaties die niet voldoen, moeten een plan van aanpak voorleggen. Zij krijgen tot 2021 de tijd om volledig te voldoen aan de voorwaarden.

2.5. OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren

Beleidsrealisaties 2017

Begin 2017 werd het eindrapport over de evaluatie van het decreet over de integratie van kunst in overheidsgebouwen opgeleverd. Het rapport is het resultaat van een ruime bevraging van experts, vertegenwoordigers van betrokken overheidssectoren en andere belanghebbenden. Ter aanvulling werd een werksessie gehouden met Europese experts. Uit het onderzoek blijkt dat er een consensus is over een uitbreiding van het toepassingsgebied naar alle sectoren die de publieke ruimte vormgeven en dat de focus wordt verruimd naar openbare ruimte.

De Kunstcel analyseerde ook een aantal buitenlandse modellen. Hieruit blijkt het belang van een duidelijk begeleidings- en ondersteuningskader, in combinatie met een projectenfonds, voor de bevordering van de kwaliteit van de projecten. Deze bevinding sluit aan bij de eigen praktijk van de pilotprojecten Kunst in Opdracht. De stuurgroep van de pilotprojecten wordt dan ook mee ingeschakeld in het traject voor de wijziging van het decreet.

Parallel aan het uittekenen van de inhoudelijke contouren, van een professioneel begeleidingskader en van de financiering en organisatie van een beheersstructuur voor Kunst in de Publieke Ruimte is gewerkt aan een voorbereidingskader voor een decreetswijziging en de toekomstige rol van de Kunstcel. De vertrekbasis is sensibiliseren en stimuleren ten behoeve van het maatschappelijk draagvlak en van de realisatie van kwaliteitsvolle projecten, onderzoek, vorming en begeleiding als versterking van het kennisnetwerk en kwaliteitsborging.

Met de Meesterproef heeft de Vlaams Bouwmeester een nieuwe generatie ontwerpers én kunstenaars warm willen maken voor het werken met beschermd onroerend erfgoed. Het Team Vlaams bouwmeester, het agentschap Onroerend Erfgoed en de Kunstcel hebben in 2017 zes herbestemmingsprojecten begeleid. De resultaten hiervan werden op de 'Nacht van de architectuur' bekend gemaakt.

Beleidsopties 2018

In 2018 wordt verder gewerkt aan het wijzigingsdecreet kunst in de publieke ruimte. Voor het einde van deze legislatuur leg ik een nieuwe decretale regeling voor aan het parlement. De bevindingen van het onderzoek en van de pilotprojecten worden hierin verwerkt. Mijn doel is een consensus te bereiken over een verruiming van het toepassingsgebied, in combinatie met een afslanking van

de percentages. Het is geenszins de bedoeling om minder kunst in de publieke ruimte te hebben.

Daarnaast wil ik samen met de Vlaams Bouwmeester, lokale besturen en lokaal verankerde netwerkorganisaties vernieuwende tendensen verder exploreren. Vanuit een terugblik op het traject pilootprojecten Kunst in Opdracht worden volgende elementen onderzocht: goed opdrachtgeverschap, de kwaliteitszorg van de leefomgeving en het stimuleren van innovatieve strategieën. Co-creatie en projectsamenwerking tussen ontwerpers en kunstenaars staan hierbij voorop.

SD 3 Investeren in duurzame culturele infrastructuur

3.1. OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden

Beleidsrealisaties 2017

De reglementering m.b.t. gesubsidieerde infrastructuur werd grondig herzien. De Vlaamse Regering legde nieuwe prioriteiten vast voor de periode 2017-2021: het automatiseren van theatertrekken, de toegankelijkheid van culturele infrastructuur en het energiezuiniger maken van culturele en jeugdinfrastructuur. Het beslissingsproces van de aanvragen werd teruggebracht tot één fase waardoor er sneller duidelijkheid komt over de ontvankelijkheid van het project en over de beslissing. Tegen 1 december beslis ik over de aanvragen. De middelen voor de prioritaire subsidies werden versterkt met 3 miljoen euro aan klimaatmiddelen en 5 miljoen euro aan energieleningen voor het plaatsen van zonnepanelen. Hierdoor kunnen we een grote stap vooruit zetten in het verduurzamen van de infrastructuur en in het reduceren van de kostendruk op de werkingsmiddelen.

Gerelateerd aan de vroegere prioritaire subsidielijnen voor erfgoeddepots heb ik, zoals afgesproken bij de toelichting van het gewijzigde FoCI besluit, middelen voorzien voor twee erfgoeddepots, namelijk in de regio Mechelen en in de regio Kortrijk.

In het kader van gesubsidieerde infrastructuur blijf ik ook verder investeren in grote projecten. Voor de renovatie van de concertzaal De Bijloke Gent werd 1,3 miljoen euro toegekend. In maart opende in Gent ook de Krook. Kunstencentrum STUK Leuven krijgt een investeringssubsidie van 2,4 miljoen voor de duurzame herinrichting van het kunstencentrum. Het Design Museum Gent kan starten met de uitbreiding met een nieuwe vleugel. Hiervoor trek ik 2,5 miljoen euro uit.

Ook werd werk gemaakt van het renoveren en verduurzamen van de eigen infrastructuur. De renovatie van het KMSKA bevindt zich volop in de tweede fase en in de voorbereiding van de herinrichting van het museum. De ontwerpstudie van de inrichting van het nieuwe museum wordt eind 2017 opgeleverd. De aannemer voor de gevelrenovatie is gekend en de ontwerper voor de tuinaanleg werd aangeduid. De aanbesteding van de uitvoering van deze projecten is lopende.

In het M HKA werd de vernieuwde onthaalinfrastructuur in gebruik genomen (zie SD 9.2.). De infrastructurale studieopdracht voor een toekomstig Vlaams hedendaags kunstmuseum werd afgerond.

Samen met mijn collega-minister van Natuur gaf ik uitvoering aan de renovatie van het Kasteel Ter Rijst. Het aandeel voor Cultuur bedraagt 2,6 miljoen euro.

Binnen het masterplan Gaasbeek is de uitvoering bezig van het barokpaviljoen en de kapelaanwoning. Ook werden in 2017 twee studies opgestart: de studie van de restauratie van de kapel en triomfboog en de studie voor de nieuwbouw van het onthaalpaviljoen. Het nieuwe onthaalpaviljoen is een initiatief in samenwerking met mijn collega-minister van Natuur, met het oog op een gezamenlijke ontsluiting van het kasteel en de museumtuin. De opdracht voor de nieuwbouw werd begin juli toegekend aan architect Pierre Hebbelinck via de procedure van de Open Oproep in samenwerking met de Vlaams Bouwmeester.

De nieuwe trekkenwand betekent voor deSingel een grote stap vooruit voor de toekomstige programmatie. DeSingel kan nu beschikken over 'een state of the art' geautomatiseerde theatertoren. Een studieopdracht voor de renovatie van de Rode Zaal is in uitvoering.

De studieopdracht voor de opmaak van een toekomstvisie voor de transformatie en vernieuwing van het Kaaitheater werd opgeleverd.

Het stappenplan van het onderzoek naar de haalbaarheid van een nieuw cultuur- en congrescentrum is in uitvoering. Dit is een gezamenlijk initiatief in samenwerking met het FoCI, HFB en het Team Vlaams Bouwmeester. Dit onderzoek wordt begeleid door een externe partner.

Beleidsopties 2018

In 2018 zullen verschillende bouwprojecten in uitvoering zijn. Het KMSKA zal in de stellingen staan voor de gevelrenovatie. Tegelijkertijd wordt er in het museum verder gewerkt. De klemtoon zal liggen op het operationeel maken van alle technische installaties en op de afwerking van de tentoonstellingszalen.

De volgende maanden zal ik, in nauw overleg met de stad Antwerpen en op basis van de infrastructurele studieopdracht voor het M HKA, een beslissing nemen over de toekomstige locatie van het Vlaams hedendaags kunstmuseum. Vervolgens zal in de loop van 2018 een architectuurwedstrijd worden uitgeschreven via de procedure van de Open Oproep in samenwerking met de Vlaams Bouwmeester.

Een eerste fase uit het masterplan Gaasbeek wordt afgerond, namelijk de restauratie van het barokpaviljoen en de kapelaanwoning. De restauratie van de kapel en triomfboog zal starten.

De opgeleverde studie voor de toekomstvisie van het Kaaitheater moet resulteren in een uitgewerkt bestek voor een tweede danszaal en het vernieuwen van de theatertechnieken. In 2018 wordt dit een belangrijk dossier, naast het renoveren en gebruiksklaar maken van het Amerikaans Theater (zie SD 9.1.).

Bij deSingel zal een gedeelte van de buitengevel gerenoveerd worden.

Het technisch bestek voor de renovatie en restauratie van het operagebouw van Gent wordt uitgeschreven.

De uitvoering van de nieuwbouw van het Frans Masereel Centrum en de restauratie en renovatie van het Kasteel Ter Rijst zijn in 2018 volop aan de gang.

Voor het jeugdverblijfcentrum Destelheide zal er volop gewerkt worden aan de eindfase van de ontwerpstudie voor de bouw van een nieuw slaappaviljoen en wordt het concrete bestek uitgewerkt.

Tegen eind 2018 kunnen de eerste resultaten verwacht worden m.b.t. de studie naar de haalbaarheid van een nieuw cultuur- en congrescentrum in de zuidrand.

Voor de gesubsidieerde infrastructuur zijn er in 2018 opnieuw bijkomende klimaatmiddelen voor een bedrag van 5 miljoen euro. De energielening wordt hernomen voor een bedrag van 5 miljoen euro. Grote infrastructuurprojecten zullen worden ondersteund door investeringssubsidies: in 2018 is dit de tweede schijf voor de concertzaal van de Bijloke Gent.

De overdracht van de provinciale bevoegdheden Cultuur en Jeugd brengt een inkanteling mee van het gebouwenbeheer in het investeringsfonds culturele infrastructuur. In totaal gaat het om een investeringsbudget voor alle over te dragen provinciale instellingen van 3,5 miljoen euro. Deze investeringsmiddelen worden niet toegevoegd aan de budgetten per instelling, maar bij FoCI geplaatst. Voor de verdeling van de investeringsmiddelen wordt een systematiek voorbereid vanuit het FoCI. Het is bij de ontwikkeling van het nieuwe verdelings- en toewijzingssysteem de bedoeling dat op het einde van de volgende legislatuur

(2024) de geïnvesteerde bedragen per provincie overeenstemmen met de bijdrage per provincie in het totale beschikbare budget van 3,5 miljoen euro.

3.2. OD 2 Een inhaalbeweging maken op vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties

Beleidsrealisaties 2017

Het eindrapport van de audit preventief onderhoud, die werd uitgevoerd op de culturele infrastructuur in eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, wordt tegen eind 2017 afgewerkt.

Door middel van de nieuwe prioriteiten voor investeringssubsidies van FoCI kunnen organisaties een inhaalbeweging maken op het vlak van energiebesparing en toegankelijkheid van de infrastructuur.

In het najaar van 2017 ging de samenwerkingsovereenkomst met het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen (Inter) van start.

Beleidsopties 2018

De resultaten van de audit preventief onderhoud moeten in 2018 vertaald worden naar concrete acties, dit als basis voor een meerjarenplanning.

De samenwerkingsovereenkomst met Inter m.b.t. het strategisch plan toegankelijke cultuurinfrastructuur wordt volledig uitgevoerd.

3.3. OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur

Beleidsrealisaties 2017

In het kader van de prioriteiten van de Vlaamse klimaatdoelstelling 2030 en 2050 aangaande het verminderen van de CO²-uitstoot werd ingezet op het bereiken van energie-efficiënte maatregelen, dit met het oog op vernieuwende technieken en het reduceren van de energiekosten. Er wordt een monitoringsysteem opgezet voor het opvolgen van het energieverbruik. Dit moet de bewustwording van de sector om te investeren in nieuwe technieken vergroten. Op de FoCI-begroting wordt ook 5 miljoen euro voorzien voor de leningen voor zonnepanelen.

De keuze om in te zetten op het verhogen van de toegankelijkheid van infrastructuur kan in combinatie met energie-efficiënte maatregelen een hefboom vormen voor innovatieve infrastructuur.

Het nieuwe reglement voor investeringssubsidies schenkt, net zoals in het verleden, aandacht aan het automatiseren van de theatertechnieken. Het subsidiebedrag hiervoor werd verhoogd om te kunnen voldoen aan de laatste technologische vernieuwingen.

Beleidsopties 2018

Er is een overleg opgestart met het Vlaams Energiebedrijf (VEB) over de mogelijke ondersteuningsmaatregelen die kunnen worden aangeboden aan cultuur- en jeugdorganisaties. Er wordt gedacht aan het uitwerken van raamcontracten voor energiezuinige maatregelen en Energy Service Contracten voor de culturele infrastructuur.

SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt

4.1. OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 werden er 6 overeenkomsten gesloten met presentatie- en residentieplekken. In samenspraak met de betrokken residentieplekken, zijn er 17 beurzen aan kunstenaars in deze residentieplekken toegekend. Er werd ook één subsidie toegekend aan een netwerkorganisatie. Zoals reeds vermeld bij SD 1.4. kende het aantal toekenningen voor tussenkomsten voor buitenlandse presentatiemomenten het voorbije jaar een forse stijging.

In 2017 ging de Biënnale van Venetië voor beeldende kunsten door. Vlaanderen werd in het Belgische paviljoen vertegenwoordigd door kunstenaar Dirk Braeckman en curator Eva Wittocx. Voor de opening van de Biënnale werd het paviljoen grondig gerenoveerd.

De Ruhrtriennale had in de jaren 2015, 2016 en 2017, onder artistieke leiding van Johan Simons, uitzonderlijk veel aandacht voor Vlaams werk. Ik heb de triënnale dan ook gedurende deze drie jaren ondersteund. Ook de Operadagen Rotterdam, onder artistieke leiding van Guy Coolen, toont veel Vlaams werk.

Daarnaast gaf ik ook ondersteuning voor de presentatie van Vlaams werk aan ImpulsTanz in Wenen, het jeugdtheaterfestival Assitej in Zuid-Afrika en aan Alamire Foundation voor de organisatie van een tentoonstelling van muziekhandschriften naar aanleiding van het Beverly Early Music Festival en Hull UK Cultural Capital 2017.

De Belgian Jazz Meeting en de IETM Plenary Meeting, die in 2017 beide in Brussel plaatsvonden, zorgden voor een omvangrijke groep professionele bezoekers die konden kennis maken met de Vlaamse muziek- en podiumkunsten. Beide evenementen kaderen in het ruimere bezoekersprogramma van Kunstenpunt die, binnen haar eigen opdracht, nog een honderdtal professionelen uitnodigde in 2017. Hieronder vallen zowel individuele bezoeken als groepsbezoeken naar aanleiding van festivals en tentoonstellingen (van Kunstenfestivaldesarts tot Contour Biennale). In sommige gevallen wordt samengewerkt met partners, zoals Nederland (Highlights from the Lowlands) en de Franse Gemeenschap (Classic Connections).

Het Arts Flanders platform werd grondig aangepast en is sinds het najaar 2017 operationeel. Het werd eerder een intern werkinstrument voor de betrokken administraties, steunpunten en fondsen.

Beleidsopties 2018

In 2018 blijf ik verder inzetten op de sterke Vlaamse aanwezigheid in het buitenland en zullen onder meer volgende projecten voor het eerst op ondersteuning kunnen rekenen: Flandes en Madrid, Festival de Marseille en Momix à la flamande. Na een opmerkelijke editie rond de Vlaamse podiumkunsten in 2010, zal ik ook de Vlaamse presentaties in 2018 op het Malta Festival Poznan ondersteunen.

Verder worden de mogelijkheden onderzocht voor een kunstenaarsresidentie en een presentatieplek in Marokko als omkaderend programma voor het Vlaams-Marokkaans cultuurhuis Darna.

In verband met de Biënnale van Venetië overleg ik momenteel met de Franse Gemeenschap om in 2019 op hun vraag (eenmalig) tot een gezamenlijke deelname

te komen, waarbij de kosten tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap gedeeld worden. Hoe dit precies vorm zal krijgen is op dit moment nog niet duidelijk, maar het zou een echte artistieke samenwerking kunnen impliceren, waarbij een gemeenschappelijke jury zou kiezen voor (een) kunstenaar(s) uit één gemeenschap en (een) curator(en) uit een andere gemeenschap.

Voor het internationaal kunstenbeleid zal een algemene kaderrichtlijn worden uitgewerkt en bekend gemaakt. Er zijn twee uitgangspunten, enerzijds de relaties met de landen/regio's waar AAVR's aanwezig zijn (Nederland, Noord-Frankrijk, etc.) en anderzijds het *'follow the actor'* principe, waardoor we steeds flexibel kunnen inspelen op opportuiniten.

4.2. OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 werd binnen het Cultureel Samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap de tweede projectoproep voor initiatieven in de sector uitgevoerd, in combinatie met de ondersteuning van een speerpuntproject (Music Fund). Er werd ook een derde projectoproep gelanceerd (initiatieven 2018).

Daarnaast werd de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de administraties opgevoerd en werd op beleidsniveau overlegd en afgestemd inzake verschillende dossiers waaronder de gereguleerde boekenprijs, de Kijkwijzer en de tax shelter podiumkunsten. Deze initiatieven kaderen in het Werkingsprogramma, mee opgesteld door het Samenwerkingsplatform.

De bilaterale samenwerking is ook de drijvende kracht voor de Interministeriële Conferentie voor Cultuur, die in 2016 werd opgestart en in 2017 onder meer resulteerde in technische werkgroepen rond aanvullende financiering en cultureel mecenaat, het kunstenaarsstatuut, het Europees Erfgoedjaar 2018 en cultuurcommunicatie in Brussel.

In 2016 werd er in overleg met de Marokkaanse overheid een nieuwe samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Samen beslisten we om de vzw Daarkom te ontbinden en de infrastructuur aan de Wolvengracht te verlaten. Op basis van deze overeenkomst werd de nieuwe vzw Darna in februari 2017 opgestart. De nieuwe vzw nam haar intrek in de Steenstraat te Brussel. In september startte ook een tijdelijke projectmanager bij Darna. Hun eerste projectoproep is een feit.

De reflectieoefening Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking, die mede op mijn initiatief plaatsvond, heeft de samenwerking in het voorbije jaar grote stappen voorwaarts doen zetten. Na een interne analyse door een Vlaams-Nederlands gemengde projectgroep en feedback van een stuurgroep, die uitmondde in een heldere optienota, werden twee externe 'wegbereiders' aangesteld om de oefening bottom-up verder te begeleiden. Begin juni leverden ze een rapport op. Tijdens de zomer werkten de directeurs van de betrokken instellingen, onder leiding van een nieuwe onafhankelijke facilitator, gezamenlijk een plan uit. Het is de bedoeling om daarin duidelijke keuzes naar voren te schuiven per instelling en onderling strak af te stemmen over de respectieve opdrachten van elke instelling. De uitkomst hiervan zal o.a. vertaald worden naar nieuwe beheersovereenkomsten met Ons Erfdeel, De Brakke Grond en deBuren. Ook samen optreden in een culturele context in derde landen, vooral ook daar waar een AAVR op post is, staat hoog op de agenda.

Ik was voor het tweede jaar voorzitter van het Comité van Ministers van de Nederlandse Taalunie (NTU). In deze periode ging de nieuwe algemeen secretaris

van start en bracht de NTU onder meer het onderzoek 'De Staat van het Nederlands' uit.⁶

Met de regio Hauts-de-France wordt bekeken hoe de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk opnieuw versterkt kan worden na het wegvallen van de Interregmiddelen voor cultuur.

In april bracht ik een werkbezoek aan Québec. De zending leverde interessante inzichten op die ik in mijn toekomstig beleid integreer. Een aantal contacten worden ook uitgenodigd om verder kennis te maken met de Vlaamse kunstensector via een bezoekersprogramma van het Kunstenpunt in het voorjaar.

In mei ging ik naar Zuid-Afrika. Naast een focus op jongeren was er ook hier veel aandacht voor kunst en cultuur. Ik gaf financiële ondersteuning aan het kindertheaterfestival Assitej, zodat ook kinderen van scholen uit benadeelde gebieden konden gaan kijken, en aan een 'Dare to Dream'-workshop waarbij jongeren samen met een dramachoreograaf een korte theatervoorstelling maakten die hun verhaal weergeeft.

Met China wordt dit najaar een nieuw werkprogramma onderhandeld in het kader van het cultureel akkoord tussen België en China.

Beleidsopties 2018

Voor het Cultureel Samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap wordt verder uitvoering gegeven aan het Werkingsprogramma: de projecten 2018 worden uitgevoerd en de oproep 2019 wordt gelanceerd. Nadien zal een grondige evaluatie volgen over de periode 2015-2019. De administraties houden geregeld overleg en dossiers zoals onder meer de Kijkwijzer, de tax shelter podiumkunsten en het kunstenaarsstatuut worden afgestemd in het bilaterale overleg met mijn collega-minister Cultuur van de Franse Gemeenschap.

Ook in 2018 zal Darna een artistieke oproep lanceren voor projecten met een Vlaams-Marokkaanse inslag. Daarenboven zal de infrastructuur die Darna ter beschikking heeft verder worden ingericht, met ook ruimte voor artistieke initiatieven. Tot slot zal de organisatie de bestaande contacten met zowel Vlaamse als culturele organisaties uit het koninkrijk Marokko versterken om een netwerk over heel Vlaanderen uit te bouwen.

De reflectieoefening Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking krijgt zijn definitief beslag en wordt onder meer verankerd in de beheersovereenkomsten van de betrokken instellingen. De samenwerking met Nederland wordt op deze manier vernieuwd, bestendig en beter aangepast aan de noden in het veld. Ik zal spoedig een kennismakingsgesprek plannen met mijn nieuwe Nederlandse collega.

Met Québec wordt een nieuw gezamenlijk werkprogramma voor 2018-2020 voorbereid, dat verder zal werken op de kennis en inzichten opgedaan tijdens het werkbezoek.

Om de implementatie van het programma te ondersteunen, zal ik in de loop van 2018 een werkbezoek brengen aan China.

⁶ Dit onderzoek is te raadplegen via:
<http://taalunieversum.org/sites/tuv/files/downloads/Publieksrapport%20Staat%20van%20het%20Nederlands%202017.pdf>

4.3. OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau

Beleidsrealisaties 2017

Het afgelopen jaar hebben we ons engagement binnen de multilaterale organisaties onverminderd voortgezet. Het Vlaamse luik van het 'Compendium on Cultural policies and trends in Europe', een initiatief van de Raad van Europa, wordt geactualiseerd in het najaar van 2017. Kunstenpunt voert deze actualisatie uit in overleg met het departement.

De oprichting van een UNESCO-Categorie II Centrum voor Immaterieel erfgoed werd onderzocht op Belgisch niveau, maar bleek niet haalbaar (zie SD 7.6.).

Wat de Europese Unie betreft, blijft Vlaanderen actief betrokken bij verschillende 'Open Method of Coordination' werkgroepen (OMC's) waarin Vlaamse experts kennis en goede praktijken delen met collega's uit andere lidstaten.

Sinds juli 2017 ben ik opnieuw woordvoerder voor België in de Raad Cultuur en Audiovisuele zaken, waar ik o.a. het vervolg van de onderhandelingen over de herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten nauwgezet opvolg.

Beleidsopties 2018

De Raad van Europa zet de financiering van het 'Compendium on Cultural policies and trends in Europe' stop eind 2017. De verderzetting van het Compendium wordt voorzien via de oprichting van een nieuwe associatie, waarvan de statuten nu worden voorbereid. De organisatorische veranderingen worden aangegrepen om het Compendium ook inhoudelijk te herbekijken. Vlaanderen volgt dit dossier nauwgezet op.

België moet dit jaar voor het eerst rapporteren over de implementatie van de UNESCO conventie over Culturele Diversiteit (2005). Het departement CJM coördineert de Vlaamse bijdrage.

Ik blijf nog tot eind juni 2018 woordvoerder voor België in de Raad Cultuur en Audiovisuele zaken. Vlaanderen zal in verschillende OMC's actief betrokken blijven.

4.4. OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen

Beleidsrealisaties 2017

In het najaar van 2016 heeft de Creative Europe Media Desk Vlaanderen een succesvolle promotiecampagne opgezet om het 25-jarig bestaan van het EU Media programma in de kijker te zetten. In dit kader heeft Media Desk Vlaanderen ook meegewerkt aan een speciale editie van het 'European Film Forum', georganiseerd door de Europese Commissie om de 25ste verjaardag van het Media programma te vieren en om te kijken naar de uitdagingen en opportuniteiten die de toekomst brengt.

In 2017 zijn er twee nieuwe subsidieoproepen gepubliceerd voor de ondertiteling en circulatie van Europese audiovisuele content. Het doel is om de beschikbaarheid en circulatie van Europese films te verbeteren door de kosten voor ondertiteling te verlagen en door beter gebruik te maken van publieke financiering voor filmvertalingen. De Creative Europe Desk Vlaanderen droeg actief bij aan het detecteren en aansporen van potentiële aanvragers voor deze oproep en volgde de aanvragen mee op.

Dit jaar zijn ook de onderhandelingen voor de garantiefaciliteit verbonden aan het Creative Europe programma opgestart in Vlaanderen met PMV. Van zodra de overeenkomst getekend is, zal Creative Europe Desk Vlaanderen dit ook actief mee communiceren naar de culturele en creatieve sectoren.

Tot slot werd de Best Practice Brochure 'Creative Europe in Belgium, inspiring cultural projects' en de webstek 'creativeeurope.be' gepubliceerd met inspirerende culturele voorbeelden uit België die gerealiseerd zijn met Europese cofinanciering tussen 2014 en 2016. Deze brochure biedt de gelegenheid om de verwezenlijkingen van de vele Vlaamse cultuuractoren te onderlijnen, en om organisaties die de stap naar Europese projectwerking nog niet hebben gezet over de streep te halen.

Beleidsopties 2018

In 2018 zal Creative Europe Desk Vlaanderen nauwgezet de nieuwe calls van 2018 opvolgen en de Vlaamse creatieve, culturele en audiovisuele sectoren informeren, alsook subsidieaanvragen mee begeleiden. De desk zal ook actief mee nadenken over de toekomst van het Creative Europe programma na 2020. In 2018 wil Creative Europe Desk Vlaanderen ook meer samenwerken met partnerorganisaties om complementaire industrie-events te (co-)organiseren en zo goed mogelijk te kunnen inspelen op de noden van de Vlaamse sector in het Europees beleidskader, met als doel het versterken van de positie van de Vlaamse markt in Europa en in de wereld.

Zowel binnen Creative Europe als bij Europa voor de Burger is er een aparte focus op het Europees Erfgoedjaar (zie SD 7.6.). Beide desks brengen deze specifieke focus onder de aandacht van Vlaamse actoren.

SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk

Beleidsrealisaties 2017

De studie 'Operationeel netwerkmodel gecoördineerde decentrale dienstverlening voor de culturele sector'⁷ werd na de zomer afgerond. De culturele sector(en) werd via een klankbordgroep betrokken. De studie identificeert de belangrijkste knelpunten en noden, alsook de mogelijke denkpistes voor een operationeel netwerkmodel inzake digitale cultuur die een antwoord kunnen bieden op de knelpunten en noden. Het gaat om volgende vijf topics:

- (Beleids)visie digitale cultuur
- Bewustwording rond het belang van digitale cultuur en het bestaande aanbod van ondersteuning
- Opzetten, uitvoeren en beheren van digitale processen en toepassingen
- Kennisopbouw, -deling en -behoud
- Uitwisseling van data en content.

De resultaten van deze studie werden voorgesteld op het sectormoment 'Digitale cultuur' waar via interactieve sessies de deelnemers over de resultaten reflecteerden. Dit proces, dat met het Cultuurforum 2016 startte, resulteert eind 2017 in de visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk'.

5.1. OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid

Beleidsrealisaties 2017

De thema's bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid vormen het kernonderwerp van de vermelde studie en visienota.

De werking van het VIAA ten aanzien van podiumkunsten werd verdergezet en voor die doelgroep werd de uitbreiding naar nieuwe types van dragers voorbereid. Ten gevolge van de aangroei aan opgeslagen data en de ouderdom van bepaalde hardware is een geleidelijke vervanging van de infrastructuur, opslag en bijhorende contracten noodzakelijk. Daartoe heb ik in 2017 eenmalig een bijkomende subsidie toegekend van meer dan 1,3 miljoen euro. Met deze middelen zal het VIAA de volgende vier jaren deze vernieuwing stapsgewijs realiseren zodat de reguliere werking even kwaliteitsvol kan worden verder gezet.

In 2017 werd in samenwerking met de provincies werk gemaakt van de voorbereiding van de overdracht van de provinciale erfgoeddatabanken met het oog op continuering van dit voor de cultureel erfgoedsector belangrijk instrument.

Het afgelopen jaar vond er meermaals overleg plaats tussen mijn administratie, de Koninklijke Bibliotheek (KBR) en de Franse Gemeenschap over het wettelijk kader van het digitale wettelijke depot. De bevoegde federale staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid volgde dit dossier verder op. De mogelijkheid tot decentrale terbeschikkingstelling werd verder onderzocht.

⁷ Het onderzoek is te raadplegen via:
https://cjsm.be/cultuur/sites/cjsm.cultuur/files/public/201706_finaal_rapport_operationeel_netwerkm_odel_digitale_cultuur_vtc.pdf

Beleidsopties 2018

Op basis van de visienota zal ik stappen ondernemen teneinde het decentrale ondersteuningsnetwerk m.b.t. digitale cultuur verder vorm te geven en af te stemmen op de noden van de culturele (deel)sector(en).

Door de gewijzigde taakstelling van de provincies komen de erfgoeddatabanken – en bijhorende mensen en middelen – vanaf 2018 over naar de Vlaamse overheid. Via deze databanken worden tal van collecties geregistreerd en voor het publiek ontsloten. Ik wil de nodige tijd nemen om scenario's te onderzoeken om deze taken op een goede wijze een nieuwe inbedding te geven. Belangrijk hierbij zijn het behoud van de kwaliteit van de opgebouwde werking en het verderzetten van de ondersteuning.

Het is de intentie van de KBR om het wettelijk depot voor digitale publicaties operationeel te maken. De KBR zal dit doen aan de hand van een centraal consultatiemodel, waarbij de mogelijkheid voorzien wordt om een decentrale toegang te organiseren. Daarnaast zal de KBR, in dialoog met de verschillende gemeenschappen, een kwaliteitskader op poten zetten. Op die manier wordt de toegang tot digitale publicaties voor de komende generaties gegarandeerd.

De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) is een digitale collectie van teksten die behoren tot de Nederlandse letterkunde, taalkunde en cultuurgeschiedenis van de vroegste tijd tot heden. De collectie komt tot stand door een samenwerking tussen de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en de NTU. In haar beleidsplan 2018-2020 zet de DBNL in op het verder ontsluiten van de collectie, het klaren van de auteursrechten in Nederland en Vlaanderen, het verzorgen van een aantrekkelijke en hedendaagse presentatie voor de DBNL en het stimuleren van het hergebruik van de DBNL data.

5.2. OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie

Beleidsrealisaties 2017

Projecten uitgevoerd en begeleid door onder meer PACKED, VIAA en Cultuurconnect en projecten in de context van de commissie digitaal erfgoed van de NTU, tonen aan dat digitale technologie een belangrijke factor is die innovatie in de cultuursector stimuleert. In de mate van het mogelijke heb ik deze projecten ondersteund en gestimuleerd.

Eveneens werd, in samenwerking met PACKED, gestart met de ontwikkeling van een zelfevaluatietool om de digitale maturiteit van culturele organisaties te verhogen.

Beleidsopties 2018

Innovatie is cruciaal om de transformatie van de culturele sector mee te faciliteren. Conform het in mijn visienota gecreëerde kader wil ik daarin stappen zetten.

In 2018 zal de zelfevaluatietool 'Digitale maturiteit bij culturele organisaties' worden gelanceerd. Hiermee kunnen organisaties uit de brede cultuursector het eigen ontwikkelingsniveau inzake digitale maturiteit meten en vergelijken met dat van andere organisaties in de sector. De zelfevaluatietoolkit zal door de Vlaamse overheid ook als monitoringstool worden gebruikt bij de implementatie van de visietekst, zodat gerichte beleidsacties mogelijk worden met het oog op de verbetering van specifieke aspecten van de 'digitale werking' van culturele organisaties.

- 5.3. OD 3 Inzetten op een integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau

Beleidsrealisaties 2017

In het najaar sloot ik een overeenkomst met Cultuurconnect dat de sector van het lokaal cultuurbeleid bijstaat en inspireert op het vlak van digitalisering. Cultuurconnect gaat in labo-omgevingen samen met het werkveld op zoek naar concrete oplossingen voor de lokale digitale uitdagingen. Beproefde oplossingen worden opgeschaald tot duurzame, bovenlokaal beheerde diensten, waarop het brede werkveld kan intekenen.

In het kader van de afslanking van de provincies en de overname van de provinciale bibliotheeksystemen is hard gewerkt aan de ontwikkeling van een Eengemaakt Bibliotheekstelsel (EBS) en aan de verderzetting van het Interbibliothecair Leenverkeer door Cultuurconnect. Hiervoor werden het voorbije jaar de nodige voorbereidende stappen gezet en werd in het najaar de aanbesteding afgerond. De ontwikkeling van een EBS is een logische volgende stap in de ontwikkeling van de digitale bibliotheek. Het is een unieke kans om verschillende bibliotheeksystemen te vervangen door één modern, gemeenschappelijk systeem, de samenwerking tussen bibliotheken te versterken, een betere dienstverlening aan te bieden aan de leners, het onderhoud efficiënter en goedkoper te maken door schaalvoordeel en verder te innoveren. Een overeenkomst voor de financiering van dit traject tot 2025 wordt voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Daarnaast ontwikkelde Cultuurconnect een gevarieerd aanbod van inspiratie-, leer- en netwerkmomenten voor cultuurprofessionals en lokale beleidsmakers rond een innovatieve, digitale cultuurpraktijk zodat het werkveld de uitdagingen beter kan verbeelden, vaardigheden kan aanscherpen en expertise laagdrempelig ter beschikking staat.

Beleidsopties 2018

In 2018 zal de ontwikkeling van het EBS, na al het noodzakelijke voorbereidende werk, een start nemen.

Het Interbibliothecair Leenverkeer is voor de sector een belangrijk instrument. Deze provinciale taakstelling zal ik continueren en versterken. Ik leg de concrete uitvoering hiervan bij Cultuurconnect. Het is immers de bedoeling om het Interbibliothecair Leenverkeer op termijn maximaal te laten profiteren van de verdere automatisering, zoals die wordt mogelijk gemaakt door het Eengemaakt Bibliotheekstelsel.

Cultuurconnect heeft de afgelopen jaren geëxperimenteerd met de uitrol van het e-boek in Vlaanderen. Gezien de complexiteit zal Cultuurconnect aan de hand van een markt- en publieksonderzoek beter zicht krijgen op de succesvoorwaarden voor een sectorale oplossing, o.a. door de evaluatie van het pilootproject dat door vijf grote bibliotheken werd opgezet. De goede voorbeelden uit het pilootproject zullen meegenomen worden in een aanbesteding van een beproefde technologische oplossing bij een commerciële leverancier om tot een gemeenschappelijke oplossing te komen waarop alle bibliotheken kunnen intekenen. Daarnaast wordt op experimentele basis het uitleenmodel van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag verder getest bij meerdere bibliotheken en een breder publiek.

Door de gewijzigde taakstelling van de provincies zal mijn administratie vanaf 2018 de ondersteuning van het streekgericht bibliotheekbeleid overnemen. De uitdaging zal zijn om de verschillende vormen van ondersteuning over de verschillende provincies heen in bepaalde gevallen te behouden, maar tegelijk ook na te gaan waar enige harmonisering wenselijk is.

5.4. OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit

Beleidsrealisaties 2017

Ik vind het belangrijk dat de culturele digitale processen zo efficiënt mogelijk georganiseerd worden om de decentrale netwerkstructuur (zie inleiding) zo goed mogelijk te laten inspelen op de individuele noden van de culturele organisaties. Harmonisatie van processen staat hierbij centraal.

Het project 'Beeldenhub' onderzoekt hoe musea de wildgroei aan digitale beelden van collectiestukken kunnen beheersen door een gemeenschappelijk protocol te gebruiken voor productie, beheer en het beschikbaar stellen van digitale representaties.

Ook ondersteun ik impulsen op het gebied van open data. Het traject 'Wikipedia Podiumkunsten' binnen de NTU commissie 'digitaal erfgoed' en op Vlaams niveau speelt hierin een belangrijke stimulerende rol.

Beleidsopties 2018

De visienota 'Een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' heeft als doelstelling de culturele sector te begeleiden in de transformatie die digitale technologie teweegbrengt.

Omdat waardecreatie via digitale cultuur nog onvoldoende onderbouwd is, wil ik beleidsmatige stappen zetten. De aanbevelingen van de NTU ('Succesfactoren voor een Nederlands-Vlaamse samenwerking rond digitaal erfgoed') halen hiervoor enkele relevante topics aan. Zo is het belangrijk om via onderzoek een goed zicht te krijgen op de belangstelling voor en het gebruik van digitaal erfgoed in de samenleving. Daarnaast is er nood aan een waardenkader voor digitaal erfgoed, waar mogelijk of zinvol in aansluiting op reeds bestaande waardenkaders voor analoge cultuur en erfgoed om vooraf waardecreatie te kunnen bepalen en achteraf klantentevredenheid te kunnen meten. Tot slot wordt ook aanbevolen om een visie te ontwikkelen op de positie van digitaal erfgoed in het publieke domein in relatie tot marktwerking en publiek-private samenwerking.

Ik wil me eveneens inspannen om in deze context naar mogelijke synergie te zoeken met de academische wereld.

SD 6 Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' in een superdiverse samenleving

6.1. OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 werd ingezet op de acties zoals afgesproken in het kader van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) en van het Gelijke Kansen beleidsplan. De plannen werden ook bijgestuurd i.f.v. 2018-2019. Speerpunten zijn respectievelijk de UiTPAS en het strategisch plan toegankelijke infrastructuur (zie SD 3.2.).

UiTPAS kende in de loop van 2017 een aantal mijlpalen: het miljoenste punt werd gespaard, de 100.000ste pashouder werd beloond en 100.000 kansentarieven werden toegekend. Lier en de Westhoek implementeerden de UiTPAS, de regio Dender kende een uitbreiding en de inwoners van Kortrijk kunnen nu ook sparen via een mobiele app. De UiTPAS is het onderwerp van het transversaal (cultuur, jeugd, media) Verticaal Permanent Armoedeoverleg (VPAO) eind dit jaar.

Het voorbije jaar werd de fusie van CultuurNet Vlaanderen en Cultureel Jongeren Paspoort (CJP) voorbereid, en dit onder de nieuwe naam 'Publiq'. De Kunstendag voor Kinderen vond opnieuw plaats en uiteraard blijft Publiq met het Vlieg-label sterk inzetten op cultuurparticipatie met en voor kinderen.

In 2017 werd de functie participatie naar aanleiding van de evaluatie van het Kunstendecreet doorgelicht. In het kader van de samenwerking met Welzijn werd ook de impact van cultuureducatie op jonge leeftijd onderzocht, dit met het oog op het ontwikkelen van beleidsimpulsen voor cultuureducatie voor de allerkleinsten.

Verder ondersteun ik onze aanwezigheid in de OMC-werkgroep van de Europese commissie over 'sociale inclusie door middel van cultuur', aangezien cultuur in veel beleidsdomeinen een rol kan spelen in de integratie van allerlei doelgroepen in de samenleving (onderwijs, welzijn, etc.).

Eind mei boog het brede welzijns- en culturele werkveld zich op de conferentie 'Kunst doet leven' over de mogelijkheden van cultuurparticipatie van, voor en door ouderen. In het najaar kreeg het lerend netwerk over cultuur en ouderen in samenwerking met de VVSG een nieuw elan door opleidingsverstrekkers uit beide sectoren samen te brengen.

Beleidsopties 2018

In 2018 zal de museumsector met mijn ondersteuning de museumpas lanceren. Ik voorzie hiervoor een opstartsubsidie van 300.000 euro. De museumpas moet een boost geven aan de museumbeleving, en zou ook voor meer inkomsten voor de musea zelf moeten zorgen. De museumpas is innovatief, werkt in synergie met UiTPAS en zet vanuit een coöperatieve aanpak met de museumsector in op schaalvoordelen. Na de opstartfinanciering zou de pas zelfbedruipend moeten zijn.

Eind 2018 wordt een totaalevaluatie van de werking en uitrol van de UiTPAS gepresenteerd aan de Vlaamse Regering.

Volgend jaar worden de actieplannen m.b.t. armoede, gelijke kansen en integratie verder uitgewerkt en gerealiseerd. Via de VPAO's blijf ik het rechtstreekse contact met mensen in armoede onderhouden.

Ik blijf onze deelname aan de OMC-werkgroep van de Europese commissie over 'sociale inclusie door cultuur' ondersteunen. Ik verwacht eind 2018 resultaten.

Ook bouw ik verder aan de versterking van cultuureducatie- en participatie van en voor 0-6 jarigen en plan ik, in samenwerking met Kind en Gezin, VBJK en VCOK, rond dit thema een conferentie.

Rekening houdend met de aanbevelingen uit het burgerkabinet 'Brussel' wil ik bekijken hoe cultuurhuizen staan tegenover de idee om een deel van het budget ter beschikking te stellen van burgers. Het doel hierbij is tweeledig: enerzijds moet het burgerbudget ervoor zorgen dat de burgers zelf de kans krijgen om artistieke projecten op te zetten en anderzijds moet dit cultuurorganisaties stimuleren om de brug te slaan naar een breder en meer divers publiek.

Ik ben er mij van bewust dat heel wat culturele spelers op het terrein reeds heel wat inspanningen leveren om aan deze vraag tegemoet te komen. Het project 'I have a dream' van Zinnema vzw is hierbij alvast een interessante case. Met dit project gaf Zinnema vzw aan diverse en betrokken burgers, gecoacht door professionele kunstenaars, de kans om de artistieke programmatie te creëren, te produceren en te presenteren. Ik wil dit spoor dan ook verder onderzoeken, in eerste instantie in overleg met een aantal Brusselse culturele instellingen.

Op basis van analyses over cultuur in de provincie Limburg stellen we een lagere participatiegraad vast (van schouwburg- tot en met bibliotheekbezoek), alsook een veel beperktere (aan)vraag- en toekenning van middelen voor het productieve en conserverende onderdeel van kunsten en erfgoed. Om de participatieachterstand weg te werken en de cultuursector verder te professionaliseren, in vergelijking met de andere delen van Vlaanderen, wil ik in overleg met de betrokken actoren onderzoeken welke maatregelen er op een planmatige wijze mogelijk zijn. Om het aandeel van subsidies te verhogen, is het belangrijk om eerst het aantal aanvragen te doen stijgen en de kwaliteit van de aanvragen op een hoger niveau te tillen. Er is nood aan een 'aanjager' die zich actief in het cultuurveld begeeft en die culturele initiatieven en kunstenaars wijst op mogelijke financieringsbronnen, hen in contact brengt met partners en hen klaarstoomt voor structurele rondes en voor projectaanvragen.

6.2. OD 2 De culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep verder uitbouwen

Wat de culturele opdracht van de VRT betreft, verwijs ik naar mijn beleidsbrief Media waar ik in SD 3.3. het cultuurplan van de VRT toelicht.

6.3. OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursector bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 werkte ik mee aan de ontwikkeling van het nieuwe Strategisch Plan Geletterdheid (2017-2024), dat de speerpunten van het toekomstig Vlaams geletterdheidsbeleid verwoordt in vijf strategische doelstellingen. Cultuur komt in dit plan eerder in de marge aan bod, maar ik tracht binnen de informele, en niet-formele contexten die mijn sectoren bieden deze doelstellingen mee te realiseren.

Via projectgroepen waarin mijn administratie zetelt, volgde ik van nabij de ontwikkelingen op m.b.t. het geïntegreerd EVC-beleid (Erkennen van Verworven Competenties), de verdere uitrol van de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS) en

een kader voor kwaliteitscontrole. In het kader van het vrijwilligersbeleid bracht ik in kaart op welke manier het competentiedenken is ontwikkeld binnen het ruimere vrijwilligerswerk, en welke instrumenten hier momenteel voor bestaan.

Beleidsopties 2018

In 2018 werk ik mee aan de uitvoering van de acties geformuleerd binnen het nieuwe Plan Geletterdheid (2017-2024).

Via de projectgroepen houd ik de vinger aan de pols inzake de evoluties m.b.t. EVC, VKS en het kwaliteitskader. Binnen de krijtlijnen van het gecoördineerd vrijwilligerswerk zal ik met mijn collega-ministers van Werk en Onderwijs afstemmen om in de toekomst een meer gemeenschappelijke competentietaal te spreken. Hierdoor kan de mobiliteit van individuen op de arbeidsmarkt of in een leertraject verbeteren en kunnen competenties, los van de context waarbinnen ze werden opgedaan, zichtbaarder worden.

6.4. OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner

Beleidsrealisaties 2017

Het actieplan 'Cultuur en Onderwijs, Samen voor meer en beter' werd uitgevoerd met focus op de uitrol van het kader 'Cultuur in de Spiegel' (CiS). Belangrijkste elementen uit dit actieplan waren de expertopleiding CiS. Hiermee werden 30 experts opgeleid met het oog op het inzetten van deze expertise in de sectoren, de ondersteuning van pilotscholen en kunstenaarsresidenties in scholen. Cultuurkuur werd verder ontwikkeld als digitale ontmoetingsplaats voor cultuurorganisaties en onderwijspartners.

Voortbouwend op de eerste acties werd in het najaar van 2017 een vervolgplan ontwikkeld waarmee we ook op middellange en lange termijn voortwerken aan een sterker partnerschap tussen Cultuur en Onderwijs. Ik bekijk of we via een externe facilitator het nieuwe plan verder ontwikkelen, waarbij ook gezocht wordt naar efficiëntiewinsten en naar inzet van alle organisaties die binnen de culturele sector hiervoor worden gesubsidieerd.

Beleidsopties 2018

De samenwerking tussen Onderwijs en Cultuur wil ik samen met mijn collega-minister van Onderwijs sterker en duurzaam verankeren. In een tweede actieplan, dat verder bouwt op 'Samen voor meer en beter', zullen onder meer deze verdere verankering en integratie vorm gegeven worden. Speerpunten van dit tweede plan blijven het gedeeld kader CiS en het gedeeld instrument Cultuurkuur. Daarnaast is er de opstart van de samenwerking tussen het leerplichtonderwijs, het DKO en cultuurorganisaties door middel van Kunstkuur. De verbinding tussen Kunstkuur en lokale en regionale cultuurpartners kan gefaciliteerd worden door projectondersteuning in het kader van het bovenlokaal cultuurdecreet dat in werking treedt vanaf 2020.

In samspraak met de brede sector wil ik een cultuureducatief plan maken waarmee ik een cultuureducatief beleid op lange termijn op de rails wil zetten. Het wegwerken van versnippering en het verder werken aan afstemming zijn hierbij de belangrijkste drijfveren. Cultuureducatie moet als sector sterker geprofileerd en overzichtelijker gemaakt worden voor geïnteresseerden. Daarbij wil ik werken aan een veld dat zowel qua aanbod (disciplines) als qua bereik (leeftijden, doelgroepen) beter dekkend is.

SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen

Beleidsrealisaties 2017

Mijn langetermijnvisie op het cultureel-erfgoedbeleid is beschreven in de conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen' (2016).⁸ Sindsdien werkte ik aan de uitvoering van de vooropgestelde beleidslijnen.

Zo werd op 24 februari het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet definitief bekrachtigd door de Vlaamse Regering. In de loop van 2017 volgde een intens traject, in samenspraak met de sector, waarbij de nodige stappen ondernomen werden om de uitvoering van het decreet mogelijk te maken.

Op 31 maart keurde de Vlaamse Regering de strategische visienota Cultureel Erfgoed goed met mijn beleidsprioriteiten voor de ondersteuning van Cultureel Erfgoed voor deze legislatuur. Deze prioriteiten zullen mijn beslissing over de werkingssubsidies van cultureel-erfgoedorganisaties voor de beleidsperiode 2019-2023 mee bepalen.

Het uitvoeringsbesluit bij het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet werd definitief goedgekeurd op 20 juni. Dit besluit bevat de procedures die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het decreet en de nadere bepaling van de criteria in het decreet.

In functie van de erfgoedronde 2019-2023, werd een nieuwe adviescommissie Cultureel Erfgoed benoemd voor de kwaliteitsvolle organisatie van de beoordeling. Ze stelt in het kader daarvan een huishoudelijk reglement op voor de beoordelingscommissies en maakt samen met de administratie het draaiboek op voor de erfgoedronde. Daarnaast werd de pool van experts benoemd die deel zullen uitmaken van de beoordelingscommissies. Er werd hiervoor een open oproep gelanceerd om te kandideren via de databank 'Iedereen kan zetelen'.

Beleidsopties 2018

In december 2017 en januari 2018 worden de aanvragen voor werkingssubsidies voor de erfgoedronde 2019-2023 ingediend. Deze worden in het voorjaar van 2018 geadviseerd. Zoals voorzien in het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet, komt er ook een repliek en is er een beleidsafstemming voorzien met de lokale besturen.

Naar aanleiding van de afslanking van de provincies heb ik beslist om voor cultureel-erfgoedorganisaties die, naast een structurele werkingssubsidie in het kader van het Cultureel-erfgoeddecreet nog een werkingssubsidie van de provincie kregen deze provinciale toelage voor de huidige beleidsperiode (t.e.m. 2018) te continueren. De middelen voor de regionaal ingedeelde collectiebeherende organisaties zullen indalen in het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet. Daarnaast boden de provincies ook projectmatige en structurele ondersteuning aan diverse erfgoedinitiatieven met een regionale relevantie. Projecten kunnen terecht in het transitierglement. Structurele ondersteuning is meegenomen in de continuering van werkingssubsidies en engagementen. De erfgoedtaken consulentchap, regionaal depotbeleid en erfgoeddatabanken worden in de overgangperiode opgenomen in het departement CJM.

Uiterlijk tegen 1 oktober 2018 zal de Vlaamse Regering beslissen over de werkingssubsidies 2019-2023.

⁸ De conceptnota is te raadplegen via:

http://www.kunstenenerfgoed.be/sites/default/files/uploads/160325_Conceptnota_erfgoed_Vlareg_2.pdf

7.1. OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'

Beleidsrealisaties 2017

Het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet voorziet in werkingssubsidies voor het opnemen van een dienstverlenende rol op landelijk niveau, zowel voor collectiebeherende organisaties als voor andere, 'afzonderlijke' organisaties. In 2016 gaf ik mijn administratie de opdracht om de regie te voeren over de ontwikkeling van het dienstverlenende cultureel-erfgoedveld. Dit regietraject werd afgerond begin 2017. Doel van het traject was om op de meest efficiënte en effectieve manier de cultureel-erfgoedbeheerders te ondersteunen en erfgoednoden te lenigen. Aandachtspunten waren schaalvergroting en krachtenbundeling. De resultaten van dit regietraject werden vertaald in specifieke aandachtspunten en inhoudelijke prioriteiten in de strategische visienota (zie inleiding).

In uitvoering van de eerste beleidslijn van mijn conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen', lanceerde ik begin 2017 een nieuw reglement 'Pilotprojecten waarden van cultureel erfgoed'. Dit subsidiereglement biedt cultureel-erfgoedorganisaties de mogelijkheid om de kennis rond het begeleiden en toepassen van waarderingsmethodieken verder uit te bouwen. Samen met het cultureel-erfgoedveld en FARO vzw werden basisnormen voor een kwaliteitsvol waarderingstraject opgesteld, dit ter inspiratie voor aanvragers. Ik ondersteunde 10 projecten voor in totaal 500.000 euro.

De Commissie Aankopen Collectie Vlaamse Gemeenschap werkte in 2017 haar definitieve visienota uit voor een kwaliteitsvolle en relevante overheidscollectie hedendaagse kunst. Deze visie vertaalde zich in 2017 in een concreet aankoopvoorstel. Vanaf 2017 wordt het jaarlijkse aankoopbudget opgetrokken van 100.000 euro naar 250.000 euro. Hierdoor is er meer ruimte voor de aankoop van werken van museale relevantie en voor zowel doorbrekend jong talent als gevestigde kunstenaars.

Vanuit het Topstukkenfonds werd het topstuk 'Portret van Augustin Van Outryve aan zijn werktafel' van de hand van Joseph Benoit Suvée verworven.

Tot slot werd, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed, met het IJzertorenmemoriaal een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten voor de periode 2017-2021. De aandachtspunten over de werking die geformuleerd werden naar aanleiding van een doorlichting door het Vlaamse Vredesinstituut werden daarin meegenomen.

Beleidsopties 2018

Ter ondersteuning van het cultureel-erfgoedveld start FARO vanaf het najaar 2017 verschillende vormingssessies rond het kwaliteitsvol waarden van cultureel erfgoed. Het reglement voor 'Pilotprojecten waarden van cultureel erfgoed' zal in 2018 gecontinueerd worden en ook uitgebreid worden naar regionale actoren. Ik voorzie voor deze uitbreiding een bijkomend bedrag van 500.000 euro.

Daarnaast verhoog ik in 2018 ook de middelen voor reguliere cultureel erfgoedprojecten van 500.000 euro naar minstens 1,5 miljoen euro. Dit impliceert dat het budgettair opnieuw mogelijk wordt om ontwikkelingsgerichte projecten te ondersteunen.

Voor 1 oktober 2018 zal ik een beslissing voorleggen aan de Vlaamse Regering over de aanvragen werkingssubsidies 2019-2023 in het kader van het Cultureelerfgoeddecreet. Mijn strategische visienota zal hierbij richtinggevend zijn.

Zoals in mijn beleidsnota Cultuur al aangegeven, is het voor deze erfgoedronde mijn ambitie prioriteit te geven aan een versterking van de collectiewerking en van de uitvoering van de functies bij musea, culturele archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken.

2018 is het derde en laatste jaar waarin de Commissie Aankopen Collectie Vlaamse Gemeenschap in haar huidige samenstelling zal opereren. Op basis van de visienota zal zij een aankoopvoorstel opstellen. Ik zal ook een nieuwe adviserende commissie aanstellen die mij voor het aankoopbeleid zal adviseren in de periode 2019-2021. Hierbij kan het mandaat van niet méér dan twee van de huidige leden eenmalig verlengd worden, zodat dus minstens één nieuw lid wordt aangesteld.

In uitvoering van het Regeerakkoord dat stelt "*Er is ook nood aan een successieregeling voor verzamelaars*" zal ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Financiën en Begroting een werkgroep opstarten die de mogelijkheden en modaliteiten onderzoekt om de regeling tot inbetalinggeving van Topstukken performanter te maken en tot het invoeren van een gedeeltelijke vrijstelling van successierechten voor 'topstukken' in nalatenschappen (zie ook SD 2.3.).

Aansluitend hierbij zal ik, ter versterking van het Topstukkenfonds, ook de mogelijkheden onderzoeken voor het opzetten van een fonds in samenwerking met private financiële partners, dit geïnspireerd door het model van het muziekinstrumentenfonds van Brussels Philharmonic.

7.2. OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties

Beleidsrealisaties 2017

In de loop van 2017 werd de overdracht van de provinciale taken rond het depotbeleid verder voorbereid. Het regionaal depotbeleid omvat: de regiefunctie en het uitstippelen van het beleid op basis van (veld)onderzoek, investeringssubsidies voor verbetering van depotinfrastructuur van cultureel-erfgoedorganisaties, depotconsulentschap en daaraan verbonden instrumenten zoals bijvoorbeeld Depotwijzer, vormingsinitiatieven en uitleenbanken en de provinciale erfgoeddatabanken.

Op basis van de informatie van het Cijferboek Cultureel Erfgoed 2014, gegevens op de website van Depotwijzer en gesprekken met sleutelactoren, liet ik een overzicht maken van de huidige noden en mogelijkheden inzake depotbeheer en -infrastructuur. Ik stelde hierbij vast dat, ondanks diverse initiatieven, de depotproblematiek in Vlaanderen actueel blijft.

Tot slot bereidde mijn administratie, met het oog op het toekomstig beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap – die bestaat uit meer dan 18.000 objecten, voornamelijk kunstwerken, in langdurige bruikleen bij erfgoed- en openbare instellingen – een visienota voor.

Beleidsopties 2018

De provinciale taken inzake depotbeleid zullen met de nodige financiële middelen, personeelsleden en IT-infrastructuur overgeheveld worden naar de Vlaamse overheid. Ik zal in mijn beleid de provinciale inspanningen continueren en hiervoor instrumenten inzetten en acties ondernemen. Er zal daarbij ook onderzocht worden of bepaalde zaken geplaatst kunnen worden bij spelers in het veld.

Vanuit concrete noden ontwikkelen verschillende steden, in samenspraak met actoren op hun grondgebied of in de regio, projecten voor een

gezamenlijke/gedeelde infrastructuur met ook een regionale rol. Concrete projecten, die ik ook mee ondersteun, zijn de depots van Mechelen en Kortrijk. Dat is de richting die we uit moeten. Een depot voor een afzonderlijke collectie of de eigen collecties is niet haalbaar. Ik wil afspraken over wie welke verantwoordelijkheid neemt (geografisch, voor een bepaald thema), en dit vanuit de regiefunctie op Vlaams niveau. In de loop van 2018 zal ik mijn visie hierover bekendmaken. Dit wordt ook afgestemd met het depotbeleid van de collega bevoegd voor Onroerend Erfgoed om te komen tot maximale efficiëntie. Hierbij wil ik wel nog eens benadrukken dat depotbeleid onlosmakelijk verbonden is met een collectiebeleidsstrategie, inclusief afstoting (op basis van waardering), collectiemobiliteit en digitalisering.

De visienota over het toekomstig beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap zal worden afgetoetst met de verschillende stakeholders en er zal een implementatietraject opgezet worden.

7.3. OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en –instellingen actief stimuleren

Beleidsrealisaties 2017

Erfgoeddag 2017 had als thema 'zorg' en kende een hoge opkomst met 240.000 bezoekers. De samenwerking tussen de erfgoed- en zorgsector resulteerde in een rijk aanbod van activiteiten.

De renovatie van het Kasteel van Gaasbeek en de ontsluiting van de museumtuin hebben ook vergaande gevolgen voor de werking van het museum. Een visie over een integrale beleving van het kasteeldomein in zijn geheel (kasteel, museumtuin, paviljoenen in het park en het onthaalgebouw) en van de kamers en de publieke ruimten in het kasteel wordt uitgewerkt. Een eerste stap werd alvast gezet door in 2017 het kasteel en de museumtuin voor het eerst samen te ontsluiten, en dat in samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos. Hierdoor hebben bezoekers voortaan met één ticket toegang tot alle onderdelen van het Gaasbeekse domein.

Wat Alden Biesen betreft, werd de samenwerking met de stad Bilzen inzake het klank- en lichtspel 'Bilzen Mysteries' verder uitgebouwd. Op een jaar tijd ontving Bilzen Mysteries 24.000 bezoekers. Verder werd, in overleg met de stad, de aanzet gegeven voor een nieuw toekomstplan voor Alden Biesen als cultuur- en congrescentrum met zowel een belangrijke toeristische als culturele functie.

In 2017 werd er ook verder gewerkt aan initiatieven in het kader van immaterieel erfgoed. Zo besliste ik om zes elementen op te nemen in de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed: het Sint-Evermarusfeest Rutten, de klompencultuur in Vlaanderen, de Godelieveprocessie Gistel, het Oogstfeest de Pikkeling, Rederijkerscultuur en Woonwagencultuur.

Ondertussen werd ook het traject opgestart rond de actualisering van het ICE-beleid. Mijn administratie werkte, samen met het ICE-trekkersnetwerk, aan een voorstel om het Reglement voor de Inventaris Vlaanderen aan te passen en meer dynamisch te maken. Dit voorstel wordt nog afgetoetst met de immaterieel cultureel-erfgoedgemeenschappen.

Beleidsopties 2018

Het thema voor Erfgoeddag 2018 is 'Kiezen voor erfgoed'. Dit thema sluit zowel aan bij de lokale verkiezingen in 2018 als bij het waarderingsbeleid, namelijk de keuze welk erfgoed er bewaard moet blijven.

Het Kasteel van Gaasbeek is partner in het project 'Feast of Fools' rond Bruegel (2019) in het kader van het programma Vlaamse Meesters en kreeg daarvoor een subsidie toegekend door Toerisme Vlaanderen. Voor de realisatie van deze tentoonstelling voorzie ik vanuit Cultuur in 2018 een bijkomend budget van 150.000 euro.

De volgende maanden zal het nieuwe toekomstplan voor Alden Biesen geïmplementeerd worden. Om naast de toeristische functie, met o.a. Bilzen Mysteries en het nieuwe hotel in de Rentmeesterij dat in de zomer 2018 zal openen, ook het culturele aspect duidelijker te accentueren, wordt in samenwerking met Musica – het Impulscentrum voor Muziek – een projectwerking op het vlak van actieve muziekeducatie en -participatie opgezet. Om deze bijkomende culturele werking te ondersteunen zal in 2018 een extra budget van 100.000 euro voorzien worden.

Eind 2018 stel ik mijn geactualiseerd ICE-beleid voor. De visietekst van 2010 zal aangepast en verder uitgewerkt worden. Dat zal ook zo zijn voor het platform, het reglement voor de Inventaris Vlaanderen en de advisering. Bovendien wil ik in het kader van 'Levende Menselijke Schatten' een nieuw instrument of pilootproject ontwikkelen dat het mogelijk maakt om talentvolle makers in Vlaanderen te ondersteunen in hun weg naar meesterschap. De focus ligt enerzijds op het doorgeven, anderzijds op het verder ontwikkelen en actualiseren van kennis en vaardigheden die wortelen in een traditie. Ik voorzie hiervoor in 2018 500.000 euro.

7.4. OD 4 Cultureel-erfgoedconvenants efficiënt en effectief inzetten

Beleidsopties 2018

De beslissing over de convenants voor de periode 2021-2026 wordt genomen door de volgende Vlaamse Regering. Voor deze legislatuur worden er geen realisaties of beleidsopties meer geformuleerd m.b.t. de cultureel-erfgoedconvenants.

7.5. OD 5 Inzetten op cultureel erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling

Beleidsrealisaties 2017

De herdenking van de Eerste Wereldoorlog kende in 2017 extra aandacht, onder meer door de herdenking van de Derde Slag bij Ieper. Opnieuw werkten heel wat cultureel-erfgoedactoren hieraan mee.

Cultureel Erfgoed en Toerisme zijn belangrijke partners. Elk lid van de stuurgroep van het Atelier van de Vlaamse Meesters, dat ik samen met mijn collega bevoegd voor Toerisme voorziet, engageerde zich sterk om via zijn of haar eigen organisatie, netwerk en expertise bij te dragen tot de ontwikkeling en uitvoering van het programma rond Vlaamse Meesters.

Beleidsopties 2018

2018 is het laatste jaar van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Opnieuw zal de cultureel erfgoedsector hier een significante bijdrage aan leveren.

Ook de samenwerking met Toerisme in het kader van de toeristische hefboomprojecten 'Vlaamse Meesters' zal verdergezet worden. Bij de meeste geselecteerde projecten zijn er ook cultureel-erfgoedactoren betrokken. Net zoals vorig jaar, vind ik het dan ook belangrijk om een aantal projecten vanuit Cultuur

mee te ondersteunen, hetzij via de structurele werking van de organisaties, hetzij op projectbasis.

7.6. OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel erfgoed stimuleren

Beleidsrealisaties 2017

In 2016 werd de Belgische Biercultuur opgenomen op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid. In 2017 heeft UNESCO het certificaat, in aanwezigheid van verschillende ministers en brouwers, overhandigd aan de erfgoedgemeenschap. In het kader van de UNESCO 2003-conventie werd op 31 maart het dossier '*Remembrance education and safeguarding the Last Post Ceremony at the Menin Gate Memorial in Ypres, City of Peace*' door België ingediend voor opname in het register van goede '*safeguarding*' praktijken.

De ambitie om een Unesco categorie II centrum m.b.t. immaterieel cultureel erfgoed op te richten in Vlaanderen/België werd in het najaar van 2016 opnieuw opgenomen. Er werd een intra-Belgisch overleg tussen de vier partners opgestart en het betreffende UNESCO secretariaat werd voor een gesprek in Brussel uitgenodigd. Begin 2017 werd echter beslist dat er onvoldoende draagvlak is voor dit project om verdere stappen te ondernemen.

Voor het Europese Erfgoedlabel werden in 2017 de twee kandidaten die weerhouden werden uit de Belgische voorselectie, namelijk Coudenbergpaleis en Bois du Casier, officieel ingediend bij de Europese Unie.

In april startten de voorbereidingen voor het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed 2018. In Vlaanderen neemt het departement CJM de rol van nationaal coördinator op zich, in nauw overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed. Ook FARO, Herita en andere entiteiten van de Vlaamse overheid worden hierbij betrokken. Om projecten en events zichtbaarheid te geven ontwikkelde mijn administratie, in samenwerking met Cultuurnet (nu Publiq), een portaalwebsite. Tijdens een officieel lanceringsmoment op 21 november 2017 wordt het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed 2018 ruim kenbaar gemaakt. Het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed wordt ook aangegrepen om de Conventie van Faro verder bekendheid te geven en te vertalen naar Vlaams beleid. In dit kader werkte mijn administratie samen met het agentschap Onroerend Erfgoed aan een screening van de Conventie van Faro en de mogelijke implementatie in het erfgoedbeleid. Eind 2017 zal dit leiden tot aanbevelingen. Tot slot wordt er eind 2017 een Belgische fotowedstrijd gelanceerd die zich richt tot alle burgers. Dit is een gezamenlijk initiatief van alle bevoegde entiteiten voor erfgoed in België.

In samenspraak met mijn collega-minister bevoegd voor Begroting werd afgesproken om te onderzoeken of er geschikte alternatieven zijn voor de invoering van een indenniteitsregeling voor inkomende bruiklenen aan Vlaamse musea. Mijn administratie heeft dit in het voorjaar van 2017 samen met het VKC, CAHF en FARO onderzocht. Uit het onderzoek bleek dat de museumsector een 'stockverzekering' een valabele optie vindt in afwachting van de invoering van een indenniteitsregeling. Het gevoerde onderzoek legde de basisprincipes vast waaraan een 'stockverzekering' moet voldoen. Momenteel wordt een bestek opgemaakt voor een opdracht 'stockverzekering inkomende bruiklenen' ten behoeve van de Vlaamse musea. Het gaat om een 'raamcontract met facultatieve inschrijving'. Dit resulteert in de aanbestedingsprocedure voor het afsluiten van een stockverzekering. Kandidaat-verzekeraars zullen hierop kunnen intekenen op basis van de principes van het typebestek.

Beleidsopties 2018

Het budget voor internationale tussenkomsten voor erfgoedwerkers was medio 2017 al uitgeput. Ik voorzien daarom in 2018 een budgetverhoging van 30.000 euro naar 100.000 euro voor dit reglement.

Het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed 2018 is de uitgelezen kans om het erfgoed en de rol die het speelt in de samenleving in de kijker te plaatsen. Hiermee sluiten we ook aan bij de Faro-conventie. Op basis van een projectoproep in het najaar van 2017 zullen concrete projecten rond educatie en participatie ondersteund worden vanuit Cultuur en Onroerend Erfgoed. Hiervoor voorzie ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed 400.000 euro (200.000 euro elk). In september zullen de laureaten van de Belgische fotografiewedstrijd bekend gemaakt worden en via een tentoonstelling zichtbaarheid krijgen.

Het is mijn intentie om in de loop van 2018 het systeem van de stockverzekering voor tijdelijke tentoonstellingen in de praktijk uit te testen. Daarna zal ik, samen met mijn collega-minister minister bevoegd voor Begroting, het systeem van de stockverzekering evalueren en qua performantie en kosten vergelijken met het systeem van indemniteit.

SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld

8.1. OD 1 Het beleidskader Sociaal-cultureel volwassenenwerk aanpassen tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering

Beleidsrealisaties 2017

Op 7 juli 2017 heeft de Vlaamse Regering het nieuwe decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-cultureel volwassenenwerk bekrachtigd. Het nieuwe regelgevend kader werd in nauw overleg met de Sectorfederatie Sociaal-cultureel werk verfijnd en afgewerkt en zorgde hierdoor voor een breed draagvlak bij het werkveld. Het nieuwe decreet heeft als uitgangspunt dat sociaal-culturele organisaties vanuit een civiel perspectief subsidies en erkenning kunnen krijgen. Organisaties maken hun eigen maatschappelijk verhaal, bepalen hun eigen keuzes. De overheid legt niet langer kwantitatieve criteria op, maar kiest ronduit voor een benadering waarbij kwalitatieve criteria de leidraad vormen om in aanmerking te komen voor subsidie en om het subsidiebedrag te bepalen. Een set van inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen geeft aan organisaties en beoordelaars richting en duiding.

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties kunnen voluit inzetten op de drie maatschappelijke rollen die eigen zijn aan het Sociaal-cultureel volwassenenwerk: een kritische stem laten horen in het maatschappelijk debat, werken aan maatschappelijke verbinding en vernieuwing. Bovendien biedt het decreet met het loslaten van de werksoorten en de grotere vrijheid in het toe-eigenen van functies (de cultuur-, gemeenschapsvormende, leer- en maatschappelijke bewegingsfunctie) een meer toekomstgericht beleidskader. Omdat sociaal-culturele volwassenenorganisaties altijd werken vanuit een combinatie van functies, moeten de organisaties aantonen dat ze op minstens twee functies een duidelijke visie hebben, en dat ze deze geïntegreerd weten te realiseren.

Het inbouwen van een cyclische benadering (evaluatie van de voorbije werking en beoordeling van de toekomstige werking) om tot een gefundeerd subsidieadvies te komen is nieuw. Elke beoordelingscommissie is een samensmelting van twee visitatiecommissies, waardoor de kennis die externe deskundigen hebben opgebouwd over organisaties tijdens de visitaties (evaluatie) kan worden meegenomen in de beoordeling van het beleidsplan en er tegelijkertijd ook voldoende nieuwe invalshoeken worden binnengebracht. Hiermee legt het decreet de nadruk op het duurzame karakter en de noodzakelijke continuïteit van de werking van sociaal-culturele volwassenenorganisaties.

In het licht van het hertekend subsidiekader wordt voor de uitvoering van dit decreet vertrokken van de totaalenvolpde waarover elke organisatie beschikt, namelijk het huidige subsidiebedrag op basis van het decreet van 4 april 2003, de middelen die naar aanleiding van de interne staatshervorming vanaf 2014 aan de subsidie-enveloppes per organisatie werden toegevoegd, de middelen in het kader van de regularisatie van de gesco-projecten en de DAC-middelen. Dit nieuw financieel model brengt de volledige financiële draagkracht van de organisaties in kaart, waardoor van bij de start van de eerstvolgende beleidsperiode (2021-2026) de ingebouwde financiële dynamiek naar waarde kan gevoerd worden.

Op 14 juli hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het uitvoeringsbesluit bij het decreet over de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-cultureel volwassenenwerk. De inhoud was grotendeels uitgeschreven in de memorie van toelichting bij het decreet. Het uitvoeringsbesluit regelt nog de verdere details van de te volgen procedures en daaraan gekoppelde data. Het

verduidelijkt de vereiste elementen van een subsidieaanvraag, de organisatie en het verloop van de kwaliteitsbeoordeling en dit zowel voor structurele als voor projectsubsidies. Anderzijds worden een aantal overgangsbepalingen bepaald die het verloop van de kwaliteitsbeoordeling van de werking regelen tijdens de beleidsperiode 2016-2020. Voor het einde van het jaar zal het uitvoeringsbesluit voor definitieve goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Eveneens op 14 juli keurde de Vlaamse Regering de samenstelling van de adviescommissie Sociaal-cultureel volwassenenwerk goed die een globale visie moet formuleren op de kwaliteitsbeoordeling in functie van een consistente advisering aan de minister en een optimale afstemming tussen de verschillende commissies. De adviescommissie ontwerpt een visitatie- en beoordelingsprotocol dat het beoordelings- en visitatiekader, zoals in het decreet beschreven, verfijnt en mogelijk maakt dit kwaliteitsvol uit te voeren. Voor het einde van het jaar moet het protocol worden goedgekeurd na afstemming met het werkveld. De adviescommissie zal eveneens het proces van de inhoudelijke en zakelijke beoordeling door visitatie- en beoordelingscommissies evalueren en indien nodig voorstellen tot bijsturing formuleren.

In functie van de visitaties, die starten vanaf 1 april 2018, wordt in samenspraak met Socius, het steunpunt voor het Sociaal-cultureel volwassenenwerk, en de Sectorfederatie Sociaal-cultureel werk, een pool samengesteld met kandidaat-visitatoren. Er werd eveneens een open oproep gelanceerd om te kandideren via de databank 'Iedereen kan zetelen'. Geëngageerde deskundigen met expertise in het Sociaal-cultureel volwassenenwerk of met expertise uit belendende sectoren die de sociaal-culturele praktijk kunnen verrijken worden aangezocht om als visitator op te treden. Na mijn goedkeuring over de definitieve namenlijst kan de administratie de visitatiecommissies samenstellen.

Overeenkomstig artikel 44, §4 en §5 van het decreet van 4 april 2003 werd, in het kader van de interne staatshervorming, 90% van de provinciale middelen toegevoegd aan de subsidie-enveloppe van die organisaties die in 2011 structurele provinciale middelen kregen. Voor het einde van het jaar kan ik, overeenkomstig dezelfde regelgeving, beslissen of en hoe de bedragen waarmee de subsidie-enveloppes van deze organisaties werden verhoogd, al dan niet worden herverdeeld. Een eventuele herverdeling zou dan van toepassing zijn vanaf 2019.

In 2017 besliste ik om aan de etnisch-culturele federaties voor het lopende en de volgende jaren van de beleidsperiode 2016-2020 een extra financiële impuls te geven. In 2017 krijgt elke vereniging 40.000 euro extra. Vanaf 2018 krijgt elke vereniging nog een bijkomend bedrag, afhankelijk van de groei van het aantal afdelingen tussen 2008 en 2015. Deze impuls moet hen de mogelijkheid bieden om sleutelrollen op te nemen in het integratiedebat.

Beleidsopties 2018

Het decreet treedt in werking in 2018, het derde jaar van de huidige beleidsperiode (2016-2020) waarin de visitaties plaatsvinden. Vanaf 15 april tot december wordt elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie bezocht door een visitatiecommissie die de werking van de eerste jaren van de huidige beleidsperiode zal evalueren en dit nog op basis van de criteria uit het decreet van 2003. De commissies worden wel samengesteld op basis van de bepalingen in het nieuwe decreet.

Vanaf 2018 kunnen sociaal-culturele volwassenenorganisaties voor het eerst een aanvraag indienen voor een projectsubsidie met het oog op de ontwikkeling van maatschappelijk innoverende praktijken. Voor 2018 heb ik 400.000 euro ter beschikking, eventueel aangevuld met vrijgekomen DAC-middelen van lokale projecten.

In het decreet van 2003 is voorzien dat ik een startsubsidie van 50.000 euro kan toekennen aan maximaal 2 nieuwe verenigingen. Hierover zal ik beslissen voor 1 december 2017.

8.2. OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen

Beleidsrealisaties 2017

Het beleid inzake etnisch-culturele diversiteit kende de afgelopen legislaturen een evolutie van top-down naar bottom-up, maar blijft tot vandaag vaak een debat dat te weinig op feiten gebaseerd is, waarbij we moeten vaststellen dat er weinig cijfers en feitelijke kennis zijn. Mijn administratie onderzocht in 2017 enkele buitenlandse monitoringsinstrumenten. Nederland en het Verenigd Koninkrijk kwamen hierbij als voortrekkers inzake verzameling en monitoring van diversiteit binnen cultuur in beeld.

Beleidsopties 2018

In 2018 zal ik verder onderzoeken hoe we kunnen toegroeien naar monitoringsmodellen voor de brede cultuursector op vlak van diversiteit. Ik heb daarbij niet alleen etnisch-culturele diversiteit voor ogen, maar wil ook andere diversiteitsthema's als gender en handicap vatten. Middels het verzamelen van correcte cijfergegevens over diversiteit in de culturele sector wil ik een gedegen basis leggen voor meer gerichte actie.

8.3. OD 3 De draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal onderzoeken

Beleidsrealisaties 2017

De nieuw samengestelde adviescommissie VGT werkte verder aan de verankering en erkenning van de Vlaamse Gebarentaal in Vlaanderen. In 2017 boog de commissie zich vooral over de structurele verankering van gezinsondersteuning voor ouders van dove kinderen. Interne dialoog en dialoog met de nodige partners (o.a. VAPH, Kind en Gezin) worden verder gezet om de nodige maatregelen te treffen om VGT al in de eerste levensjaren als volwaardige taal in een meertalig opvoedingskader aan te bieden aan het dove kind.

Beleidsopties 2018

Op basis van de resultaten van het onderzoek naar de juridische status en mogelijkheden voor de VGT (2016) zal de adviescommissie VGT ook in 2018 advies uitbrengen over gewenste en noodzakelijke acties ter bevordering van de juridische status van VGT.

8.4. OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 werd het traject om het huidige Circusdecreet te wijzigen verder gezet. Ik wil het decreet aanpassen, ten eerste op basis van inhoudelijke argumenten (zoals het stimuleren van professionaliteit en het bieden van meer kansen voor jong circustalent), en daarnaast in functie van technische aspecten die verduidelijking en afstemming beogen in de uitvoering van dit decreet. Ik kies dus niet voor een inkanteling van Circuskunsten in het Kunstendecreet. De groeiende maar tegelijk

kwetsbare circussector heeft nog nood aan een eigen decreet op maat van de sector, met een versterkend effect op artistiek en zakelijk vlak.

Naar aanleiding van het project afslanking provincies heb ik beslist om voor circusorganisaties, die naast een structurele subsidie op basis van het Circusdecreet nog een werkingssubsidie van de provincie kregen, deze provinciale toelage toe te voegen aan de individuele enveloppes binnen het Circusdecreet.

Beleidsopties 2018

De eerste decretale tekstvoorstellen zijn gepland voor het voorjaar. De belangrijkste voorstellen tot wijziging, die nog verder worden afgetoetst met de circussector, zijn de volgende: het actualiseren van een aantal algemene definities en principes, meerjarige projectondersteuning voor verschillende circusactoren, het bundelen van creatie en spreiding, het inkantelen van de jeugd(circus)ateliers in functie van een geïntegreerd circusbeleid, het mogelijk maken van de werkvorm 'werkplaats', het verder ondersteunen van artiesten door beurzen, het schrappen van de ondersteuning van formeel onderwijs en het verduidelijken van de rol en opdracht van het Circuscentrum. De voorstellen voor technische aanpassingen zijn: het op elkaar afstemmen van indiendata en procedures, het herleiden van vier tot twee uitbetalingsschijven, het voorzien van een repliekrecht en een vereenvoudiging en vermindering van de planlast.

8.5. OD 5 Investeren in amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding

Beleidsrealisaties 2017

In 2017 begon voor de Amateurkunsten een nieuwe beleidsperiode en dienden de 9 landelijke amateurkunstenorganisaties en het Forum voor Amateurkunsten een nieuw beleidsplan in op basis van de hen toegekende subsidie-enveloppe.

Verder werden door de adviescommissie acties ondernomen om het subsidiekader voor internationale projecten voor amateurkunstenaars te evalueren.

Vanaf 2017 kan Zinnema rekenen op een geactualiseerde beheersovereenkomst. De vorige overeenkomst dateerde van 2009. De administratie van de Vlaamse overheid en de VGC zullen nu jaarlijks overleggen over de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van het beleidsplan en de beheersovereenkomst. De voorbije jaren werden verbouwingswerken uitgevoerd. Deze worden tegen eind 2017 afgerond.

Naar aanleiding van het project afslanking provincies heb ik beslist om voor amateurkunstenorganisaties, die naast een structurele subsidie op basis van het Amateurkunstendecreet nog een werkingssubsidie van de provincie kregen, deze provinciale toelage toe te voegen aan de individuele enveloppes binnen het Amateurkunstendecreet.

Beleidsopties 2018

In de loop van 2018 wordt verder gewerkt aan de transparantie en toegankelijkheid van het subsidiekader voor internationale projecten voor amateurkunstenaars.

In 2018 zal, gezien het belang van de provinciale ondersteuning van Amateurkunsten, de focus liggen op de verdere ontwikkeling van een toekomstgericht ondersteuningsbeleid voor Amateurkunsten.

8.6. OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen

Beleidsrealisaties 2017

In aansluiting op de conceptnota rond het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid (februari 2016) heeft de Vlaamse Regering, op voorstel van de minister-president en mezelf, in november 2016 het actieplan gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid definitief goedgekeurd. Dit actieplan omvatte 3 doelstellingen: een beter wetgevend kader en statuut, betere informatie en ondersteuning en minder regels. Deze drie doelstellingen zijn uitgewerkt in acties op drie beleidsniveaus, namelijk Vlaams, federaal en lokaal. In totaal gaat het om 24 acties.

Verschillende van de 24 acties uit de cluster 'federaal' werden gebundeld in een standpuntbepaling en knelpuntennota aan de federale regering. Deze nota werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering en vormt de basis voor het interbestuurlijk overleg dat werd opgestart met de federale bevoegde ministers.

In uitvoering van de cluster 'Vlaams' heeft de Vlaamse Regering in juli onder meer een definitieve visie op het vrijwilligersbeleid goedgekeurd. In dit visiedocument worden de ambities of doelstellingen geconcretiseerd d.m.v. een aantal voorstellen die geoperationaliseerd moeten worden in een volgend actieplan dat voor het einde van 2017 voorgelegd wordt aan de Vlaamse Regering. Tegelijk nam de Vlaamse Regering kennis van de stand van zaken rond het eerste actieplan.

Ondertussen heb ik ook de ontwikkelingen in het kader van de verordening over het Europees Solidariteitskorps op de voet opgevolgd. Bedoeling is dat hiermee het Europees vrijwilligerswerk een extra impuls krijgt.

Ter ondersteuning van lokaal vrijwilligersbeleid hebben het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en de VVSG een digitaal platform opgezet (www.lokaalvrijwilligen.be), en kreeg de Verenigde Verenigingen een projectsubsidie voor een actieplan m.b.t. de aanpak van regulitis.

Beleidsopties 2018

Het geactualiseerde actieplan gecoördineerd vrijwilligerswerk van eind 2017 zal per onderdeel worden uitgevoerd. In overleg met de betrokken collega-ministers bekijk ik hoe een integraal Vlaams Kennis- en expertisecentrum voor vrijwilligerswerk het best wordt uitgebouwd. Een aantal van de opgesomde opdrachten en taken worden voor een gedeelte vandaag opgenomen door vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Het ligt dan ook voor de hand dat dit steunpunt wordt omgevormd tot het expertisecentrum. Het zal idealiter instaan voor de ondersteuning van vrijwilligers, verenigingen en overheden, maar ook voor promotie en sensibilisering van vrijwilligerswerk in de verschillende sectoren. Binnen die taakstelling denk ik onder meer aan het ontwikkelen, onderhouden en promoten van een vrijwilligersvacaturedatabank.

Vanuit de steunpuntrol m.b.t. juridische kennis voor o.a. individuele vrijwilligers is het expertisecentrum ook een eerste aanspreekpunt voor klachten en vragen van individuele vrijwilligers. Het expertisecentrum dient individuele klagers te informeren en eventueel door te verwijzen naar bevoegde instanties.

Vanaf 2018 zijn de provincies niet langer bevoegd voor Cultuur. Een onderdeel van het culturele provinciale beleid betrof de gratis verzekering voor vrijwilligers. Vanaf 2018 neemt de Vlaamse overheid de gratis vrijwilligersverzekering over.

Het reeds opgestart interbestuurlijk overleg met het federale niveau wordt verder opgevolgd. In de marge van de besprekingen rond het Europees Solidariteitskorps (zie beleidsbrief Jeugd punt 1.1.7.) zal ik de federale evolutie afwachten en de

mogelijkheden onderzoeken voor het opzetten van een vrijwillige samenlevingsdienst. Verder maken we werk van een bundeling van goede praktijkvoorbeelden over de toegankelijkheid van het vrijwilligerswerk in binnen- en buitenland.

SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke en meetbare doelstellingen stellen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap.

9.1. OD 1 De lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren

Beleidsrealisaties 2017

De doelstellingen en opdrachten van en afspraken met de 7 kunstinstellingen werden verankerd in de beheersovereenkomsten die eind december 2016 werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Naast het streven naar artistieke uitmuntendheid, wordt ook de verantwoordelijkheid van de kunstinstellingen beklemtoond om ondersteuning te bieden aan (jonge) kunstenaars of organisaties en aan nieuw talent. Tevens dienen de organisaties tegen uiterlijk 30 juni 2019 een aantal principes m.b.t. goed bestuur na te leven.

De beheersovereenkomst met de Ancienne Belgique (AB) bevestigt de unieke rol van deze organisatie in het Vlaamse en Brusselse kunstenlandschap en haar ambitie om tot de top van de Europese concertzalen te blijven behoren. De belangrijkste taak van de AB blijft het ontwikkelen van nieuw talent.

Vooruit zal, met haar grote diversiteit, verder bouwen op haar verleden van vernieuwing en maatschappelijk engagement. Kernwoorden hierbij zijn ondersteuning, experiment, engagement, verbinding, reflectie, maar ook feest rond de vier programmaliijnen podium, muziek, boeken en stad en transitie.

Het Concertgebouw Brugge zal inzetten op creatie, creativiteit en interactie met kunstenaars in elke fase van hun loopbaan. Daardoor, maar ook dankzij een brede interdisciplinaire waaier aan activiteiten, versterkt deze kunstinstelling haar internationale reputatie op het gebied van muziek en hedendaagse dans.

Het Kunsthuis bevond zich in 2017 in een heel specifieke situatie. Ondertussen hebben zij een nieuwe algemeen directeur, directeur Opera, raad van bestuur en voorzitter.

In de beheersovereenkomsten met Kunsthuis en Antwerp Symphony Orchestra (voorheen deFilharmonie) werd een traject opgenomen over de verdere uitwerking van een meer verregaande samenwerking tussen de orkesten.

Ook werden gesprekken opgestart door het orkest van Opera Vlaanderen, Antwerp Symphony Orchestra en Brussels Philharmonic rond een homogeen rapporteringsinstrument. In het voorjaar verhuisde de volledige werking van het Antwerp Symphony Orchestra naar de nieuwe Koningin Elisabethzaal. Naast de eigen concerten worden daar, in samenspraak met deSingel, ook concerten geprogrammeerd met toporkesten uit de hele wereld.

De beheersovereenkomst met Brussels Philharmonic resulteerde in een scherper profiel en bijgewerkte ambities, waaronder een vernieuwde aandacht voor een lokale en meer maatschappelijk relevante werking. In dit kader kreeg Brussels Philharmonic ook de nieuwe opdracht om een herziene jeugdorkestenwerking uit te bouwen, dit als antwoord op de problematiek van de jeugdorkesten in Vlaanderen en de moeilijke doorstroom van jonge muzikanten naar het professionele circuit. Naast de orkesten zullen ook de conservatoria en de concerthuizen hieraan meewerken, wat eind 2017 moet resulteren in concrete plannen en afspraken voor de volgende jaren.

DeSingel blijft grandeur en avontuur verenigen in een programma van internationaal theater, dans, muziek en architectuur en wil hiermee een zo breed mogelijk publiek bereiken.

Beleidsopties 2018

In 2018 zullen de trajecten uit het jeugdorkestenplan, in samenwerking met alle betrokken huizen, geïmplementeerd worden.

Ook zullen er belangrijke stappen gezet worden voor het Kunsthuis. Hierbij denk ik in het bijzonder aan hun verschillende gebouwendossiers met o.a. de uitdaging om van het operagebouw in Gent een volwaardig hedendaags receptief podiumkunstenhuis te maken, maar ook aan de verdere samenwerking met Antwerp Symphony Orchestra. Deze doelstellingen zullen verder verankerd worden in de te herziene beheersovereenkomst.

In 2018 hoop ik een akkoord te bereiken met de federale overheid m.b.t. het Amerikaans Theater. Deze plek blijft immers een bijzonder interessante locatie die de AB de kans zou geven om een meer gevarieerde programmering aan te bieden. Het zou een belangrijke toevoeging zijn aan het culturele leven in Brussel en Vlaanderen: in de theaterzaal zal er immers plaats zijn voor alle vormen van podiumkunsten, dans, theater en muziek in samenwerking met andere spelers. Naast het opnieuw exploiteren van de theaterzaal wil AB ook veel ruimte voorbehouden waar jonge artiesten kunnen repeteren, creëren, leren en elkaar ontmoeten. Op de binnenruimte van het Amerikaans Theater zouden in het zomerseizoen openluchtactiviteiten (niet beperkt tot muzikale) kunnen georganiseerd worden die een ander publiek aantrekken.

In het kader van het actualiseren van de lijst van kunstinstellingen starten we een oefening op.

- 9.2. OD 2 Het KMSKA en het M HKA uitbouwen als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld

Beleidsrealisaties 2017

Het KMSKA werkt toe naar de heropening van het museum in 2019. Niet enkel de collectiewerking, veruitwendigd in de presentatie van de collecties en de programmatie, maar ook de organisatie zelf moet zich volledig herdenken. Op 14 juli werd het ontwerpdecreet tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (EVA KMSKA) in de vorm van een vzw principieel goedgekeurd. Deze verzelfstandiging legt de basis voor een duurzaam organisatiemodel voor een hedendaags en toekomstgericht museumbedrijf, dat cultureel ondernemerschap in de praktijk weet te brengen. Op dit ogenblik wordt in dit kader ook werk gemaakt van een businessplan en een nieuwe personeelsstructuur.

Na verbouwingswerken heropende het M HKA in april met een permanente collectiepresentatie van sleutelwerken, naast ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen. Dit project kaderde in het programma Vlaamse Meesters van Toerisme Vlaanderen en werd gerealiseerd met investeringsmiddelen vanuit Toerisme en Cultuur.

Met de heropening van het museum werd ook het startschot gegeven van de basisinfrastructuur (o.a. depot voor een aantal sleutelarchieven) voor het Centrum Kunstarchieven Vlaanderen dat verschillende diensten aan archiefvormers en (publieke en private) beheerders van nalatenschappen zal verlenen. Het Centrum stimuleert maximaal decentraal beheer, op grond van openbare en privé-engagementen. Het richt zich eveneens op de publieke ontsluiting van archieven. M HKA realiseert deze opdracht vanuit een netwerk met andere cultureel-erfgoedorganisaties met een expertise inzake kunstenaarsarchieven en -estates.

Beleidsopties 2018

Conform het uitvoeringsbesluit bij het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet worden KMSKA en M HKA, als Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap met internationale ambitie en reeds een substantiële subsidiëring door de Vlaamse overheid, bij de erfgoedronde in 2018 automatisch aangeduid als cultureel-erfgoedinstelling. Dit betekent dat de lat hoog ligt, en dat ze beide de cultureel-erfgoedfuncties moeten uitoefenen op een internationaal niveau, dit als voorbeeld naar andere actoren in het veld. Ik verwacht ook dat ze nauw samenwerken op het vlak van collectie- en tentoonstellingsbeleid met een breed netwerk van museale en andere partners op internationaal, landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Voor de uitvoering van de cultureel-erfgoedwerking zullen het M HKA en KMSKA geëvalueerd worden in functie van de toekenning van de dotatie. Dit betekent dat het M HKA eind 2017 een nieuw beleidsplan indient voor de periode 2019-2023, in het kader van de erfgoedronde, en dit zowel voor haar museale werking als cultureel-erfgoedinstelling als voor de dienstverlenende rol van het Centrum Kunstarchieven Vlaanderen. Voor het KMSKA zal dit pas in een volgende erfgoedronde kunnen gebeuren, aangezien het KMSKA als DAB op dit ogenblik nog een onderdeel vormt van het departement.

In 2018 wordt de oprichting van het EVA KMSKA verder voorbereid en uitgevoerd, zodat vanaf 1 januari 2019 de volledige werking van het museum kan verlopen via de nieuwe structuur. Naast de verbouwingswerken wordt ook een tentoonstellingsprogramma 2020-2024 uitgetekend en opgestart. Tevens krijgt de nationale en internationale marketing- en communicatiecampagne verder vorm.

In 2018 moeten de resultaten van het herinrichtingsproject van het M HKA meer en meer zichtbaar worden. M HKA streeft, met een doorgedreven internationale promotie- en marketingstrategie, naar 40% buitenlandse bezoekers. Verder wil het M HKA ook inzetten op de uitbouw van duurzame relaties en crossovers met andere partners, zoals toerisme, onderwijs, de beeldende kunstsector, het middenveld en bewonersgroepen.

Naast de reguliere tentoonstellingen zal het M HKA in 2018 ook inzetten op het Antwerpse Barokjaar, in samenwerking met de stad Antwerpen en het KMSKA.

SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en – instrumenten evolueren

10.1. OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van lokaal cultuurbeleid

Beleidsrealisaties 2017

In uitvoering van artikel 7 van het decreet van 12 mei 2017 houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd kondigde de Vlaamse Regering aan om dossiers van welbepaalde gemeenten opnieuw te evalueren op het vlak van hun eerdere intekening op de Vlaamse beleidsprioriteiten voor lokaal cultuurbeleid. Concreet gaat het over de intekening op de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het lokaal cultuurbeleid en voor de organisatie van een cultuurcentrum. Het vermelde decreet voorziet in een kader om na te gaan of de gemeenten die destijds hadden ingetekend en niet voldeden aan de voorwaarden nu wel voldoen aan diezelfde criteria uit de regelgeving.

Mijn administratie evalueerde opnieuw de dossiers van tien gemeenten die in 2014 hadden ingetekend op de Vlaamse beleidsprioriteit voor het voeren van een kwaliteitsvol en duurzaam lokaal cultuurbeleid of op de Vlaamse beleidsprioriteit voor het organiseren van een cultuurcentrum. Voor acht gemeenten bleek dat de gemeente nu wel voldeed aan de voorwaarden en dat de gemeente de afgelopen jaren was blijven investeren in het lokaal cultuurbeleid.

Beleidsopties 2018

Deze betrokken gemeenten zullen – net zoals de andere gemeenten binnen het lokaal cultuurbeleid – vanaf 2018 kunnen genieten van een onvoorwaardelijke basisfinanciering via het Gemeentefonds.

10.2. OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingsen

Beleidsrealisaties 2017

Zoals gesteld in mijn beleidsnota Cultuur, zijn er in de ruimte tussen overheid en de verschillende cultuursectoren meerdere intermediaire actoren actief. Naast hun rollen als voelsprietten in de sector en het zorgen voor praktijkondersteuning, promotie en deskundigheidsbevordering, leveren zij ook een bijdrage tot een landschapstekening. Ik stel echter enerzijds verkokering en overlap vast en anderzijds hiaten die vandaag door niemand worden opgepikt.

In 2017 is het geheel van organisaties, mede op basis van dialoog met de sector, in kaart gebracht, dit ook in functie van de vraag hoe zij beantwoorden aan de vaak nieuwe noden. Ik heb in dit kader zo goed als alle bovenbouworganisaties persoonlijk ontvangen. Tevens werd een organisatiecoach aangesteld tot begeleiding en verdere verkenning van meerdere opties en met het oog op het zoeken van draagvlak hiervoor. In de commissie Cultuur in het Vlaams Parlement had ook een gedachtewisseling plaats.

Met het Kunstenpunt zal een nieuwe beheersovereenkomst worden gesloten waarbij met de nieuwe taakstellingen (bv. door de komst van het Cultuurloket) zal rekening worden gehouden.

Beleidsopties 2018

Op basis van de resultaten van het geleverde voorbereidende werk door de administratie, de dialoog met de commissieleden in het Vlaams Parlement en de resultaten van het rapport van de organisatiecoach zal een afgewogen keuze worden gemaakt. Bij het opmaken van het actieplan met de finale keuzes zal rekening worden gehouden met de nieuwe uitdagingen, met het draagvlak voor de operatie op maatschappelijk vlak en met de operaties die reeds zijn uitgevoerd in de vorige legislatuur. Voor zover nodig zal ik ook de nodige decretale initiatieven nemen om aanpassingen te doen.

10.3. OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en –analyse verder uitbouwen

Beleidsrealisaties 2017

In kader van de commissie decentralisatie en de daaruit voortvloeiende monitoring van het lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid werd dit jaar een dataverzamelingstool ontwikkeld waarmee lokale besturen de nodige gegevens over het vrijetijdsgebeuren binnen hun gemeente zullen kunnen registreren. In de zomerperiode werd dit instrument uitvoerig getest door een aantal pilootgemeenten. Daarnaast werden de nodige voorbereidingen getroffen voor een ontsluitingsplatform (lancering voorzien eind 2018) om een technische koppeling met externe databronnen mogelijk te maken. Hierdoor kunnen de gegevens van verschillende bronnen op één plek en op een uniforme manier worden samengebracht, zodat lokale besturen er beleidsmatig aan de slag mee kunnen. Voor de wijze waarop de ontsluiting van de gegevens zal worden aangepakt, werd een behoefteanalyse opgemaakt.

Voor het Sociaal-cultureel volwassenenwerk en de Amateurkunsten werd in 2016 gestart met het gegevensregistratiesysteem 'Sisca'. Na het testjaar 2016 hebben alle organisaties uit die sectoren in 2017 voor het eerst werkingsgegevens over het voorbije werkjaar in Sisca geregistreerd. Er werd in 2017 werk gemaakt van twee rapporteringswebsites: het kennisportaal Sociaal-cultureel volwassenenwerk en het kennisportaal Amateurkunsten. Op die websites worden de gegevens uit Sisca op verschillende manieren ontsloten.

Beleidsopties 2018

Begin volgend jaar wordt de lokale vrijetijdsmonitor gelanceerd. In 2018 zullen dan heel wat gegevens, zowel uit dat nieuwe instrument als uit externe bronnen, worden verzameld.

Om het platform waarop werkingsgegevens van openbare bibliotheken en cultuurcentra geraadpleegd kunnen worden (www.kennisportaalccenbib.be) voor lokale besturen nog relevanter te maken, wordt een upgrade van CCinC (het gegevensregistratiesysteem voor cultuurcentra) voorzien. Naast een inhoudelijke en technische update zal die toepassing, naast de huidige cultuurcentra, ook worden opengesteld voor alle gemeenschapscentra.

10.4. OD 4 Werk maken van de interne staats Hervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies

Beleidsrealisaties 2017

Het project afslanking provincies gaat een laatste fase in. Het afgelopen jaar werd er verder gewerkt aan de overdracht van provinciale taken en bevoegdheden. Tegen 1 januari 2018 zal de volledige implementatie van provinciale taken en

bevoegdheden rond zijn. Ook de provinciale personeelsleden zullen vanaf 1 januari 2018 een plaats krijgen in het organogram van het departement CJM.

Om een vlotte overgang op 1 januari 2018 te realiseren, heeft mijn administratie, conform de afspraken in het draaiboek, in samenspraak met de provincies projectgroepen georganiseerd rond de thema's personeel, overdracht instellingen, overgangsmatregelen, communicatie en financiële middelen.

In dialoog met de ontvangende lokale besturen werden er afspraken gemaakt over de overdracht van provinciale instellingen.

Voor de acht provinciale instellingen, waaronder één jeugdverblijf, die naar Vlaanderen komen, wordt het nodige wetgevende werk afgerond. De instellingen worden ofwel beheerd door een zelfstandige structuur, ofwel in beheer van een speler in het veld gegeven.

In totaal worden 11 instellingen overgedragen naar een lokale overheid. Mijn administratie neemt hier een begeleidende rol op en maakt verdere afspraken met de lokale besturen die een provinciale instelling overnemen. Op basis van deze afspraken moet een vlotte overgang tussen beide beleidsniveaus gerealiseerd worden op 1 januari 2018.

Om in afwachting van het bovenlokaal cultuurdecreet de continuïteit van de provinciaal gesubsidieerde cultuur- en jeugdorganisaties te verzekeren, werden er het voorbije jaar verschillende maatregelen uitgewerkt voor de overgangperiode 2018-2019. Het transitierglement voor culturele projecten met regionale uitstraling waarborgt in 2018-2019 de subsidiëring van culturele projecten die het lokale niveau overstijgen. De eerste deadline voor de indiening van projectvoorstellen was uiterlijk 1 oktober 2017.

De engagementen met organisaties die een structurele of een nominatieve subsidie ontvingen van de provincies in 2014 worden voortgezet in 2018 en 2019. Ook voor muziekensembles, koren en theatergezelschappen die momenteel worden ondersteund door de provincies, wordt het subsidiebedrag gecontinueerd in 2018 en 2019. Deze taakstelling zal worden verder gezet door actoren in het veld, de gesprekken zijn momenteel lopende.

Ook het consulentenschap voor streekgericht bibliotheekbeleid wordt in de overgangperiode ondergebracht in het departement. Voor de realisatie van het EBS sluit de Vlaamse overheid een overeenkomst met Cultuurconnect. Het interbibliothecair leenverkeer wordt toegewezen aan Cultuurconnect (zie SD 5.3.).

De Vlaamse beleidsbeslissingen in het kader van de overdracht van de bevoegdheden Cultuur en Jeugd werden via een gerichte campagne gecommuniceerd. Tegen 2020 wordt er een bovenlokaal cultuurdecreet uitgewerkt om de provinciale taakstelling definitief te verankeren in het Vlaams cultuurbeleid.

Beleidsopties 2018

Het transitierglement voor culturele projecten met regionale uitstraling waarborgt in 2018-2019 de subsidiëring van culturele projecten die het lokale niveau overstijgen. De volgende deadline voor de indiening van projectvoorstellen is uiterlijk 1 april 2018.

Het bovenlokaal cultuurdecreet zal volledig vorm krijgen in het najaar van 2017 en in het voorjaar van 2018. De keuze om de jaren 2018 en 2019 als een overgangperiode te beschouwen, biedt immers de mogelijkheid om ten gronde na te gaan welke taken van de provincies als essentieel-complementair voor het cultuurlandschap moeten worden beschouwd en op welke wijze deze een plek moeten krijgen in het bovenlokaal cultuurdecreet.

Centrale krachtlijnen bij het uittekenen van het nieuwe decreet zijn praktijkondersteuning via consulentschap, coaching en ondersteuning, al dan niet opgenomen door steunpunten of spelers in het veld, talentondersteuning door subsidiëring van jonge beloftevolle kunstenaars of amateurkunstenorganisaties en participatie door ondersteuning van breed toegankelijke bovenlokale culturele initiatieven, culturele producties of samenwerkingsverbanden op vlak van cultuur. Het bovenlokaal cultuurdecreet zal in werking treden op 1 januari 2020.

III. BIJLAGE 1: KOPPELING MET DE BEGROTING

Doelstelling	Begrotingsartikel
SD 1 Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid op lange termijn	HB0-1HEI2AE-WT HB0-1HEI2AF-WT HB0-1HEI2AG-WT HB0-1HEI2AI-WT HB0-1HEI2AK-WT HB0-1HEI2AN-IS HB0-1HEI2AP-IS HB0-1HEI2AU-IS HB0-1HEI2AV-IS HB0-1HEI2AW-IS HB0-1HEI4AJ-WT HB0-1HCI2AE-WT
OD 1 Strategische visienota Kunsten uitwerken met duidelijke prioriteiten en keuzes	
OD 2 Een dynamische invulling geven aan het nieuwe Kunstendecreet en de versnippering aanpakken	
OD 3 Positie van de kunstenaar duurzaam versterken met aandacht voor jong talent	
OD 4 Een dynamisch ondersteuningsbeleid voeren met voldoende ruimte voor projecten en vernieuwing en een evenwicht tussen productie en presentatie	
OD 5 Een geïntegreerd letterenbeleid	HB0-1HEI2AX-IS
OD 6 Een geïntegreerd filmbeleid	HB0-1HEI2BA-IS HB0-1HEI2BA-WT
SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren.	
OD 1 Aandacht voor de economische waarde van cultuur	HB0-1HEI2BB-WT HB0-1HCX2AF-WT HB0-1HCI2AJ-WT
OD 2 Samenwerkingsverbanden stimuleren binnen en buiten de culturele sector	HB0-1HEI2BB-WT HB0-1HEI2AG-WT HB0-1HEI2AI-WT HB0-1HEI2AK-WT HB0-1HEI2AT-IS HB0-1HEI2AV-IS HB0-1HEI2AU-IS HB0-1HEI2AW-IS

	OD 3 Alternatieve, private financieringsvormen exploreren en implementeren	HB0-1HEI2BB-WT HB0-1HEI2AF-WT HB0-1HEI4AJ-WT HB0-1HEI5AY-IS HB0-1HEI2AG-WT
	OD 4 Cultural Governance als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen inzetten.	HB0-1HEI2BB-WT HBO-1HDI2AC-WT
	OD 5 Het opdrachtgeverschap voor kunst in de publieke ruimte professionaliseren	HB0-1HCI2AG-WT
SD 3 Investeren in culturele infrastructuur		
	OD 1 Investeren in cultuurpatrimonium in overleg met andere beleidsdomeinen en lokale overheden	HB0-1HCI5AY-IS HB0-1HEI2BE-LE
	OD 2 Een inhaalbeweging maken op het vlak van het preventief onderhoud van de bestaande accommodaties	HB0-1HCI5AY-IS HB0-1HEI2AN-IS HBO-1HDI2AE-WT
	OD 3 Ontwikkelen van een ondersteunend beleid voor innovatieve culturele infrastructuur	
SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal kunstenbeleid als speerpunt		HB0-1HEI2AB-WT HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI2AE-WT HB0-1HEI2AF-WT HB0-1HEI2AG-WT HB0-1HEI2AK-WT HB0-1HCI2AE-WT HB0-1HEI2AI-WT HB0-1HEI2AT-IS HB0-1HEI2AU-IS HB0-1HEI2AV-IS HB0-1HEI2AW-IS
	OD 1 Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise van wereldniveau	HB0-1HCI2AE-WT
	OD 2 Onderhouden van culturele banden met prioritaire partners: de Franse Gemeenschap, Nederland en de opportuniteiten van de Frankfurter Buchmesse in 2016	HB0-1HCI2AE-WT HB0-1HEI2AX-IS
	OD 3 Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse en internationale beleidsniveau	HB0-1HCI2AE-WT

	OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen	HB0-1HCI2AE-WT
	SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk	
	OD 1 Prioriteit maken van een duurzame, digitale bewaring, ontsluiting en toegankelijkheid	HB0-1HEI2BC-WT HB0-1HDI2AH-WT HB0-1HEI2AC-WT
	OD 2 Impulsen geven aan constante innovatie	HB0-1HEI2BC-WT
	OD 3 Integrale digitale uitbouw van een lokaal cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie in een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau	HB0-1HDI2AH-WT
	OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit	HB0-1HEI2BC-WT
	SD 6 Leren door te participeren en participeren door te leren in een superdiverse samenleving	
	OD 1 Vanuit een integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie de beleidsinstrumenten optimaliseren op basis van en door implementatie van relevante onderzoeksresultaten en conceptnota's	HB0-1HDI2AE-WT HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HDX2AE-WT HB0-1HDI2AI-WT
	OD 2 Verdere uitbouw van de culturele opdracht van de mediasector en de publieke omroep	HB0-1HHI2AX-IS
	OD 3 Inzetten op levenslang en levensbreed leren en bewaken van de aansluiting van de cultuursectoren bij de Vlaamse Kwalificatiestructuur en het EVC-beleid	HB0-1HDI2AI-WT HB0-1HDI2AC-WT
	OD 4 Investeren in de relatie met het onderwijs als bevoorrechte samenwerkingspartner	HB0-1HDI2AE-WT HB0-1HDI2AI-WT
	SD 7 Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel-erfgoed in en voor Vlaanderen	HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HEI2AB-WT HB0-1HEI2AD-WT HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI2AQ-IS

	HB0-1HEI2AR-IS HB0-1HEI2AS-IS HB0-1HEI2AT-IS HB0-1HEI5AY-IS
OD 1 Een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid voeren en een gerichte uitbouw en beter beheer van de 'Collectie Vlaanderen'	HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI5AY-IS
OD 2 Uitbouwen van een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking in functie van een haalbaar behoud en beheer van collecties	HB0-1HEI2AC-WT
OD 3 Publieksgerichte samenwerking tussen erfgoedgemeenschappen en -instellingen actief stimuleren	HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HEI2AQ-IS HB0-1HEI2AS-IS
OD 4 Efficiënte en effectieve inzet van cultureel-erfgoedconvenants	HB0-1HEI2AC-WT
OD 5 Inzetten op Cultureel Erfgoed als factor voor duurzame economische ontwikkeling	HB0-1HEI2AC-WT
OD 6 Internationale uitwisseling en netwerking op vlak van cultureel en immaterieel stimuleren	HB0-1HEI2AA-WT HB0-1HEI2AB-WT HB0-1HEI2AC-WT HB0-1HCI2AE-WT
SD 8 Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend Sociaal-cultureel, Circus en Amateurkunstenveld	
OD 1 Aanpassing van het beleidskader Sociaal-cultureel volwassenenwerk tot een stimulerend instrument voor een sector in verandering	HB0-1HDI2AC-WT
OD 2 Detecteren en valoriseren van voorbeeldwerkingen, experimenten en verenigingsvormen die een voortrekkersrol inzake diversiteit en culturele innovatie opnemen	HB0-1HDI2AC-WT
OD 3 Onderzoek naar de draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal	HB0-1HDI2AD-WT
OD 4 Verder ontwikkelen van het circusbeleid	HB0-1HDI2AF-WT
OD 5 Investeren in Amateurkunsten als motor voor creativiteit en verbinding	HB0-1HDI2AB-WT

OD 6 Een werkbaar, gecoördineerd hedendaags vrijwilligersbeleid uitbouwen	HBO-1HDI2AE-WT
SD 9 Heldere ambitieniveaus en duidelijke meetbare doelstellingen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	
OD 1 Naar een actualisering van de lijst van instellingen van de Vlaamse Gemeenschap	HBO-1HEI2AI-WT HBO-1HEI2AN-IS HBO-1HEI2AU-IS HBO-1HEI2AV-IS HBO-HEI2AW-IS
OD 2 Het KMSKA en het M HKA als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld	HBO-1HEI2AR-IS HBO-1HEI2AT-IS
SD 10 Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en – instrumenten	
OD 1 Intekenen op de Vlaamse toegevoegde waarde ten aanzien van het lokaal cultuurbeleid	HBO-1HDI2AH-WT
OD 2 Rol van de bovenbouw en van de koepels herdefiniëren en wegwerken van overlappingsen	
OD 3 Monitoring, gegevensregistratie en -analyse verder uitbouwen	HBO-1HCI2AH-WT HBO-1HDI2AC-WT HBO-1HDI2AB-WT HBO-1HDI2AH-WT
OD 4 Werk maken van de interne staatshervorming en de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies	

IV. BIJLAGE 2: REGELGEVINGSAGENDA

SD1 - Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid voeren op lange termijn

BVR houdende de nadere bepaling van de principes van goed bestuur in het kader van het decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten

Omschrijving:

Nadere bepaling van de principes van goed bestuur en van richtlijnen met betrekking tot zorg voor het archief in het kader van het Kunstendecreet

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

BVR werd definitief goedgekeurd op 4/12/15; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 30/12/15.

SD2 - Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren

Decreet tot in betaling geven van cultuurgoederen om te voldoen aan successierechten

Omschrijving:

Decreet tot in betaling geven van cultuurgoederen om te voldoen aan successierechten

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Op schema

Duiding bij status:

In uitvoering van het Regeerakkoord dat stelt "Er is ook nood aan een successieregeling voor verzamelaars" zal ik samen met mijn collega bevoegd voor Financiën en Begroting een werkgroep opstarten die de mogelijkheden en modaliteiten onderzoekt om de regeling tot inbetalinggeving van Topstukken performanter te maken en tot het invoeren van een gedeeltelijke vrijstelling van successierechten voor 'topstukken' in nalatenschappen.

SD7 - Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van Cultureel Erfgoed in en voor Vlaanderen

Uitvoeringsbesluit Topstukkendecreet

Omschrijving:

Uitvoeringsbesluit Topstukkendecreet

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

BVR tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de werking en van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen en het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang werd definitief goedgekeurd op 11 september 2015; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 15/10/15.

Cultureel Erfgoeddecreet | Decreet betreffende het Vlaams cultureel-erfgoedbeleid

Omschrijving:

Aanpassingen aan het Cultureel Erfgoeddecreet in het kader van de interne staatshervorming en de conceptnota 'Naar een duurzame cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen'.

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het Cultureel-erfgoeddecreet werd bekrachtigd op 24 februari 2017.

Decreet indemniteit tijdelijke bruiklenen

Omschrijving:

Decreet indemniteit tijdelijke bruiklenen

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Op schema

Duiding bij status:

In samenspraak met mijn collega-minister bevoegd voor Begroting werd afgesproken om te onderzoeken of er geschikte alternatieven zijn voor de invoering van een indemniteitsregeling voor inkomende bruiklenen aan Vlaamse musea. Mijn administratie heeft dit in het voorjaar van 2017 samen met het VKC, CAHF en FARO onderzocht. Uit het onderzoek bleek dat de museumsector een 'stockverzekering' een valabele optie vindt in afwachting van de invoering van een indemniteitsregeling. Het gevoerde onderzoek legde de basisprincipes vast waaraan een 'stockverzekering' moet voldoen. Momenteel wordt een bestek opgemaakt voor een opdracht 'stockverzekering inkomende bruiklenen' ten behoeve van de Vlaamse musea. Het gaat om een 'raamcontract met facultatieve inschrijving'. Dit resulteert in de aanbestedingsprocedure voor het afsluiten van een stockverzekering. Kandidaat-verzekeraars zullen hierop kunnen intekenen op basis van de principes van het typebestek.

Het is mijn intentie om in de loop van 2018 het systeem van de stockverzekering voor tijdelijke tentoonstellingen in de praktijk uit te testen. Daarna zal ik, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Begroting, het systeem van de stockverzekering evalueren en qua performantie en kosten vergelijken met het systeem van indemniteit.

*Decreet tot voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken***Omschrijving:**

Decreet tot voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Op schema

Duiding bij status:

In uitvoering van het Regeerakkoord dat stelt "Er is ook nood aan een successieregeling voor verzamelaars" zal ik samen met mijn collega bevoegd voor Financiën en Begroting een werkgroep opstarten die de mogelijkheden en modaliteiten onderzoekt om de regeling tot inbetalinggeving van Topstukken performanter te maken en tot het invoeren van een gedeeltelijke vrijstelling van successierechten voor 'topstukken' in nalatenschappen.

*Decreet tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap***Omschrijving:**

Aanpassen van het Cultureel-erfgoeddecreet (samenvallen beleidsperiodes).
Aanpassen van het decreet op de Cultuurprijzen voor aanpassing cultuurprijzen.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet werd definitief goedgekeurd op 20/11/15; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 9/12/2015.

SD8 - Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend Sociaal-cultureel, Circus- en AmateurkunstenveldDecreet betreffende het Sociaal-cultureel volwassenenwerk**Omschrijving:**

Aanpassen decreet Sociaal-cultureel volwassenenwerk

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet houdende de subsidiëring en erkenning van het Sociaal-cultureel volwassenenwerk werd op 7 juli 2017 bekrachtigd.

Decreet betreffende ondersteuning van de Circuskunsten in Vlaanderen**Omschrijving:**

Aanpassingen aan het Circusdecreet

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Op schema

Duiding bij status:

Het decreet is in voorbereiding.

SD10 - Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en -instrumenten evoluerenDecreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd**Omschrijving:**

Decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur en Jeugd werd op 12 mei 2017 bekrachtigd.

Decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel

Omschrijving:

Decreet tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren, het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds en het decreet van 19 november 2010 tot oprichting van een Vlaams communicatiehuis in Brussel onder de vorm van een extern verzelfstandigd agentschap Muntpunt VZW wat betreft het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet houdende diverse bepalingen in de beleidsvelden Cultuur, Jeugd en Brussel werd bekrachtigd op 20/05/2016; publicatie in het Belgisch Staatsblad op 29/06/2016.

Bovenlokaal cultuurdecreet

Omschrijving:

Bovenlokaal cultuurdecreet

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Op schema

Duiding bij status:

Het decreet is in voorbereiding. Eerste principiële goedkeuring is voorzien voor eind 2017.

V. BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WERD GEGEVEN AAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT TIJDENS DE LOPENDE LEGISLATUUR

Motie tot besluit van de op 29 januari 2015 door Bart Caron in de commissie gehouden interpellatie tot de ministers Philippe Muyters en Sven Gatz over de toekomst van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA)

Via een addendum bij het Convenant tussen het Vlaams Gewest en iMinds vzw betreffende de werking van het VIAA voor het jaar 2015 werd het mandaat van iMinds verlengd tot eind 2015. Deze verlenging liet de Vlaamse Regering toe om in de loop van 2015 te beslissen over een structurele verderzetting van het VIAA. Vanuit Cultuur heb ik een eenmalige subsidie van maximaal 1,32 miljoen euro toegekend aan iMinds voor het verder zetten van de werking van het Vlaams Instituut voor Archivering tijdens deze overgangperiode. Deze middelen worden prioritair ingezet voor de kerntaken digitalisering en archivering.

De opdracht van het VIAA wordt ook na 2015 verdergezet. De Vlaamse Regering maakte daarvoor tijdens de begrotingsbesprekingen voor 2016 en 2017 een budget vrij van 2,7 miljoen euro bovenop de 1,32 miljoen euro die ik reeds voorzien had op mijn eigen cultuurbegroting 2016. Vanaf 2018 en volgende jaren zijn deze middelen voor de toekomst verzekerd. Daarbovenop werd een éénmalig bedrag van 1,34 miljoen euro in 2017 voorzien voor bijkomende investeringen inzake de uitrusting (opslagcapaciteit, hardware) van het VIAA.

Motie tot besluit van het op 15 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de provincies

Zie SD 10 – OD 4

Voorstel van resolutie betreffende de prioriteiten in het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI)

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang is aangepast in 2017. Een belangrijke prioriteit binnen dit nieuwe FoCI-reglement zijn maatregelen voor duurzame culturele infrastructuur. Deze maatregelen hebben tot doel energiebesparingen door te voeren en de CO² te reduceren. Deze maatregelen zullen deels gefinancierd worden uit het FoCI en de kortetermijnmaatregelen via middelen van het Vlaams Klimaatfonds.

Motie tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019.

Motie tot besluit van het op 13 mei 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aangekondigde maatregelen in het kader van de armoedebestrijding.

Zie SD 6 – OD 1

VI. BIJLAGE 4: INHOUDELIJKE RAPPORTERING OVER DE OPVOLGING VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF

1. Het is aangewezen dat de minister de behoeften inzake uitbouw en renovatie van bovenlokale culturele en jeugdinfrastructuur planmatig laat onderzoeken, zowel voor de private als voor de overheidsinfrastructuur. Op basis van de vastgestelde behoeften moet de minister een gefundeerde langetermijnvisie voor de infrastructuur formuleren en vervolgens concretiseren in een meerjarenplan dat doelstellingen koppelt aan timing en budget.

Een onderzoek naar de (behoeften aan) bovenlokale culturele infrastructuur in Vlaanderen startte op 1 september 2015. Het onderzoek gebeurde op basis van de ontvangen aanvragen: subsidieaanvragen voor werkingssubsidies en de aanvragen investeringssubsidies die bij FoCI ingediend werden (Jeugd, SCW en Kunsten).

De administratie is daarnaast ook bezig om de investeringen en onderhoudskosten van de overheidsinfrastructuur tijdens de laatste vijf jaar in kaart te brengen. FoCI verwacht het resultaat van de studie in het najaar 2017 of voorjaar 2018. Eenmaal deze oefening achter de rug kan een langetermijnvisie uitgewerkt worden.

2. De minister moet het Vlaams Parlement ook informeren over de uitvoering en resultaten van het investeringsbeleid. Daartoe moet de administratie CJM jaarlijks een verslag opstellen over de uitvoering van het infrastructuurbeleid en over de werking en het beheer van het FoCI.

Sinds 2011 wordt er een jaarverslag van FoCI opgemaakt. Het jaarverslag wordt bezorgd aan de betreffende actoren en gepubliceerd op de website van het departement en de Vlaamse overheid.

3. De administratie CJM en andere betrokkenen moeten bij de voorbereiding van de investeringsbeslissing een beoordeling geven van elementen uit het dossier die belangrijk zijn voor de efficiënte realisatie en instandhouding van de infrastructuur, zoals de haalbaarheid, de vooropgestelde functionele resultaten en de totale kost van het project, inclusief onderhouds- en exploitatiekosten. Na de realisatie van de infrastructuur moet de functionele administratie de functionele en financiële prestaties systematisch (laten) evalueren en toetsen aan de vooropgestelde resultaten.

Binnen het Departement CJM wordt invulling gegeven aan de toezichtsrol. Vanuit deze rol worden visitaties uitgevoerd. In de visitatieaanpak werd, in overleg met het FoCI, een luik rond infrastructuur opgenomen.

4. Het FoCI moet schriftelijke afspraken maken met het TGI dat de uitvoering opvolgt van gesubsidieerde investeringsprojecten en daarin bepalen dat het voldoende en tijdige informatie ontvangt van het TGI over de naleving van alle subsidievoorwaarden.

Om de samenwerking met TGI te bespreken werd een overleg gehouden tussen het Departement CJM en het Agentschap Binnenlands Bestuur. Op het overleg op 20 april 2016 heeft het ABB beslist om vanaf 1 september 2016 geen nieuwe dossiers van FoCI meer te behandelen omdat er geen juridische verbintenis bestaat tussen beide entiteiten.

5. De minister moet op basis van objectieve criteria infrastructuur toewijzen aan de bevoegdheid van het FoCI, in overeenstemming met de decretale bevoegdheden van het fonds.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek (cf. 1) kan nagegaan worden hoe aan deze aanbeveling verder gevolg gegeven kan worden.

6. Het FoCI moet een nieuwe audit van de toestand van de eigen infrastructuur en de daaraan gekoppelde meerjarenplanning voor het onderhoud laten uitvoeren. De voorziene frequentie van die audit moet in de toekomst worden gerespecteerd. Het is raadzaam dat het FoCI deze meerjarenplanning jaarlijks actualiseert op basis van de onderhoudsaanvragen en de uitvoering.

Het departement erkent het belang van audits. Het bestek voor de betreffende audit werd opgemaakt in 2015. De aanbestedingsprocedure heeft langer geduurd dan oorspronkelijk gepland wegens de complexiteit van verschillende infrastructuren samen te voegen in één procedure. In het najaar van 2016 startte de uitvoering van de opdracht. Het resultaat wordt verwacht eind 2017 of begin 2018.

De meerjarenplanning, waarvan sprake in de aanbeveling, wordt reeds diverse jaren jaarlijks geactualiseerd in overleg met Het Facilitair Bedrijf.

7. Het is wenselijk dat de minister van Cultuur ingaat op de vraag van het ministerie CJM om overleg te plegen met de bevoegde minister over de knelpunten die het ministerie ervaart in de samenwerking met het AFM. Toegang tot het bestaande elektronische opvolgingssysteem van het AFM voor alle betrokkenen volstaat wellicht opdat ze het verloop van onderhoudsdossiers kunnen volgen vanaf de aanvraag tot en met de uitvoering. Het initiatief van een jaarlijkse lijst van prioritair aan te vatten werken moet in overleg met het AFM worden voortgezet.

Het departement heeft tot op heden nog geen toegang tot het bestaande elektronische opvolgingssysteem van Het Facilitair Bedrijf. Het departement heeft wel toegang gekregen tot FMIS, het vroegere Facilipunt. Dit laatste systeem is een stap in de goede richting maar onvoldoende om de operationele details van infrastructuurprojecten op te kunnen volgen en pijnpunten te kunnen signaleren. Het departement lost dit op via het continue operationeel overleg met het Facilitair Bedrijf.

8. Bij het ter beschikking stellen van overheidsinfrastructuur aan derden moet de minister de bevoegdheid van het Vlaams Parlement respecteren.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek (cf. 1) kan nagegaan worden hoe aan deze aanbeveling verder gevolg gegeven kan worden.

9. Overeenkomstig het Cultuurpact moet elke terbeschikkingstelling aan derden verantwoord zijn door objectieve motieven. Als verschillende organisaties door de aard van hun activiteiten aanspraak kunnen maken op de betrokken overheidsinfrastructuur, moet de minister over de toewijzing beslissen aan de hand van vooraf bepaalde, objectieve criteria. De minister moet ook de mogelijkheid opnemen de toewijzing periodiek te heroverwegen en de infrastructuur eventueel open te stellen voor andere kandidaat-gebruikers.

Op basis van de uitkomst van het onderzoek (cf. 1) kan worden nagegaan hoe aan deze aanbeveling verder gevolg gegeven kan worden.

10. De minister moet de modaliteiten van de terbeschikkingstelling duidelijk vaststellen in een schriftelijke overeenkomst met de beherende organisatie. De formele beheersbepalingen moeten rekening houden met de advisering van het FoCI om de volledigheid en uniformiteit ervan te bevorderen. Beheersbepalingen moeten beperkt blijven tot formele en financiële aspecten. Als de minister autonome infrastructuurovereenkomsten wenst te behouden, moet ze de materiële doelstellingen uitsluitend opnemen in het beleidsplan of de werkingsbeheersovereenkomst van de beherende organisatie.

Er worden beheersovereenkomsten opgesteld die voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. Er wordt in deze overeenkomsten uitvoeriger dan in het verleden ingegaan op het luik 'infrastructuur'. Door het systematisch gebruik van deze onderdelen in de overeenkomsten wordt er op een meer uniforme wijze ingegaan op de beheersbepalingen.

11. Optimale transparantie en vergelijkbaarheid van de subsidiëring vereist dat de minister aan de hand van een onafhankelijke doorlichting de beheers- en exploitatiekost van de ter beschikking gestelde infrastructuur laat bepalen en vervolgens beslist tot op welke hoogte die kost wordt gesubsidieerd. De overeenkomsten of subsidiebesluiten moeten het aldus bepaalde bedrag duidelijk onderscheiden van de werkingssubsidie. De boekhouding van de vereniging moet het mogelijk maken die kosten op te volgen. Reservenormen kunnen alleen worden getoetst aan het totale resultaat van de organisatie.

In de boekhouding van de gesubsidieerde organisaties kan de exploitatiekost onderscheiden worden van de werking. De reservenorm wordt getoetst aan het totale resultaat van de organisatie en niet louter aan de werking of de exploitatie.

Er wordt echter geen beheers- of exploitatiekost bepaald in het kader van het toekennen van een werkingssubsidie. De decreten voor het toekennen van werkingssubsidies bevatten hiervoor ook geen basis. Er is momenteel evenmin een decretale basis om dit bedrag te onderscheiden van de werkingssubsidie.

12. De functionele entiteit moet de resultaten van haar toezicht op de exploitatie van overheidsinfrastructuur altijd opnemen in een verslag. Als verschillende toezichthouders betrokken zijn bij het toezicht, is het raadzaam dat alle toezichthouders over hun bevindingen schriftelijk rapporteren en dat de minister in de overeenkomst een bepaling opneemt die onderling overleg stimuleert.

De administratie heeft in de beheersovereenkomsten voor de periode 2017-2021 een luik opgenomen over het toezicht op de exploitatie van de overheidsinfrastructuur. Door middel van deze nieuwe overeenkomsten zal het voor de toezichthouder mogelijk worden om te rapporteren en overleg te plegen.

**VII. BIJLAGE 5: OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WERD
GEGEVEN AAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN
VAN HET HOF VAN JUSTITIE WAARIN VLAAMSE DECRETEN WERDEN
VERNIETIGD OF ONGRONDWETTIG OF STRIIDIG MET HET EU-RECHT
WERDEN BEVONDEN**

n.v.t.